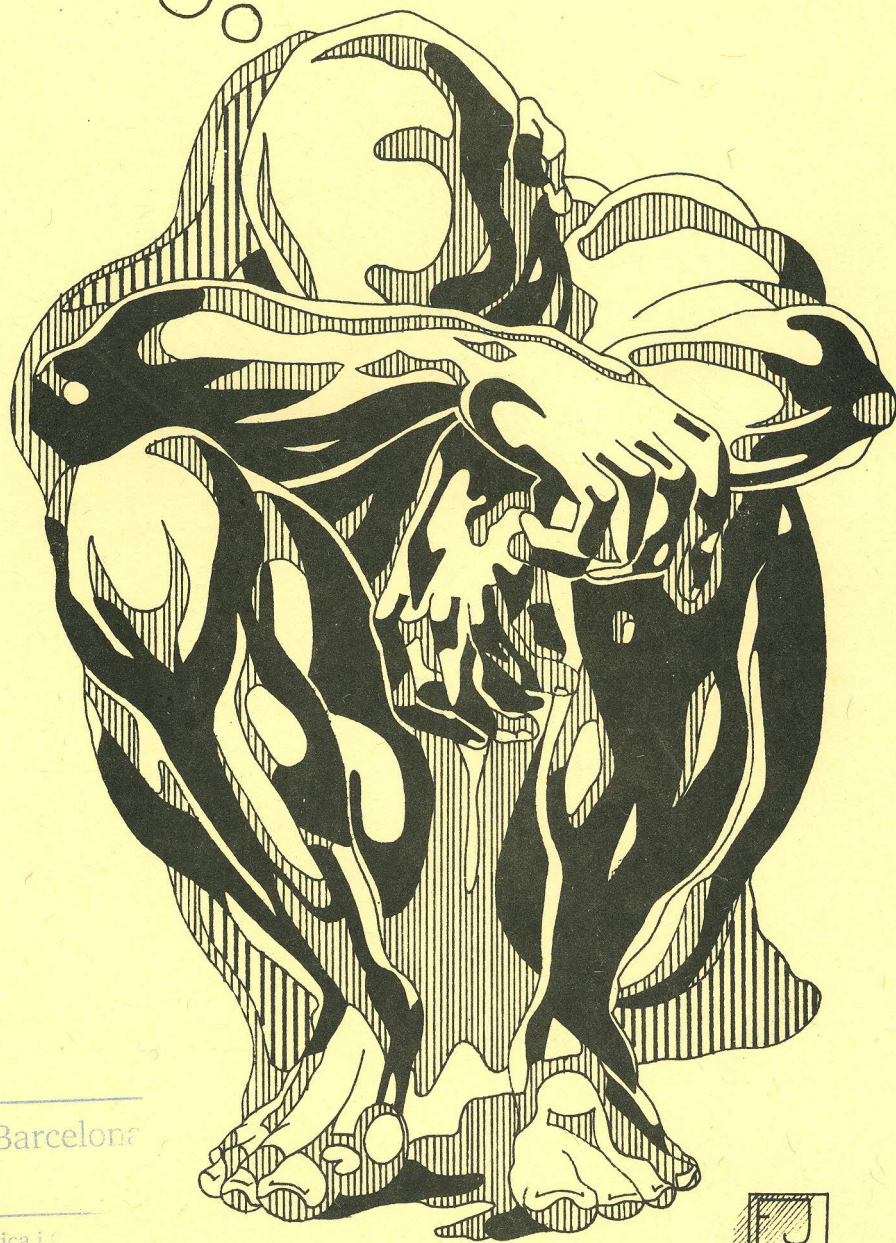

PLANTA 8

Revista de Física

- 4 DES. 2017

Universitat de Barcelona

RAI Biblioteca de Física i C

EDITORIAL

CRAI Biblioteca de Física i Química

- 4 DES. 2017

Es innegable que el món pateix avui una situació de tibantor creixent. Parlem ara dels blocs militars: l'OTAN i el Pacte de Varsòvia. Hem sentit aquests noms força vegades, i més encara últimament. I ens preocupa més aquest tema en tant que membres- per força -d'una d'aquestes organitzacions.

Ens diuen que pertanyem a la cultura occidental. Això és evident, si admetem l'existència de la cultura occidental. Però, és que no són occidentals - històrica^{ment} - països com Polònia o Hongria? No són europees aquestes nacions? Són europeus els USA? Si pertànyer a l'Europa anomenada "lliure" vol dir "euro"-míssils, maleïda sigui Europa. I pràcticament podríem dir el mateix de l'altre bloc, el dels països amb "socialisme real" o capitalisme d'estat (segons l'eufemisme que vulguem emprar). Fal·làcies: la divisió entre "occidental" i "oriental" prové del repartiment d'Europa acordat per USA i URSS a Yalta.

Deixant de banda els plantejaments sectaris inevitables, els europeus progressistes, la gent normal, els que no tenim grans interessos econòmics ni de poder, podem estar d'acord amb un projecte d'Europa independent, que faci servir la tradició cultural i de llibertat que la caracteritza, com a contrapès de la dinàmica dels blocs; per tal d'aconseguir l'acostament Nord-Sud en la direcció d'un nou ordre econòmic i social, tal i com recomanen els documents de l'ONU... Vells somnis que ara veiem molt lluny, davant del "nacionalisme" proteccionista de la majoria dels estats europeus, provocat per la crisi.

I ara, parlem de nosaltres. Hom ha fet córrer rius de tinta a l'hora de parlar del paper dels intel·lectuals davant de la crisi de la civilització, el famós "compromís polític". Preguntem-nos per què quan hom parla d'un intel·lectual compromès, ens vénen al cap filòsofs i poetes, i, en canvi, no se'ns acut cap home de Ciència -o molt pocs-. En aquest mateix lloc, ens hem ocupat ja de la posició que haurien de prendre els científics davant de la situació mundial (vegeu "PLANTA 8" nº17, març 83) de degradació de l'hàbitat i de violència. I dèiem també que una part de la responsabilitat de tot això recau en els investigadors. Fins a quin punt som responsables de les matances que podrien provocar les bombes de neutrons?

La resposta a tot això pot ser que els científics sortim de tant en tant de la sala de pantalles, i formem pinya amb tots aquells que ja, actualment, treballen per la pau arreu del món. Ho tenim a les nostres mans. Siguem realistes, demanem pau.

ovni: una posibilidad improbable

"Imagínate un universo - infinito o no, como tú desees representártelo-, con un billón, billón, billón de soles en él. Imagínate un grumo de barro girando locamente en torno a uno de esos soles. Imagínate a tí mismo, en pie sobre ese grumo de barro, girando con él, girando por el tiempo y el espacio hacia un destino desconocido. ! Imagínate !" Fredric Brown, "El ratón estelar"

Todo el mundo los conoce, muchos pretenden haberlos visto, otros aún haber contactado con sus tripulantes extraterrestres. La hipótesis que sostienen que la mayoría de ovnis vistos en nuestro planeta son vehículos espaciales procedentes de planetas de otras estrellas, es en verdad sumamente atrayente. Miles de informes de testigos presenciales, debates televisivos y radiofónicos, ingentes cantidades de libros... parecen apoyar esta hipótesis sobre la que la ciencia aún no se ha pronunciado de manera terminante.

Un sencillo examen, carente de la rigurosidad que pudiera exigírsele, dada la inseguridad de los datos de que se dispone, parece llevarnos a la conclusión de que los ovnis, como máquinas extraterrenales, son un fenómeno si bien no imposible, sí altamente improbable.

Actualmente parece fuera de toda duda la inexistencia de civilizaciones extraterrestres en nuestro Sistema Solar. Marcianos, Selenitas, Venusinos y Jovianos no tienen más realidad que los relatos de Ciencia Ficción donde aparecen. Ni la Luna está habitada como imaginó Luciano de Samosata allá por los albores de Roma, ni los planetas lo están como pensó Kant o Kepler, ni mucho menos el Sol como llegó a opinar Herschel, ni la artificialidad de los "canales" marcianos demostrada como creyeron Lowell y sus seguidores. Ni los marcianos son los belicosos seres de "La Guerra de los Mundos" de H.G. Wells, o los místicos extraterrestres de "Crónicas Marcianas" de R. Bradbury, ni los venusinos esos seres pacíficos y amorosos, ni los jovianos tan alegres....

Sin embargo, una mirada al exterior de nuestro Sistema Solar puede, en teoría, depararnos algunas sorpresas. Ciertamente, la excepcional casualidad que posibilitó la azorosa conjunción de las condiciones y acontecimientos que dieron origen a la aparición de la vida sobre nuestro planeta, y las posteriores mutaciones y ramificaciones evolutivas que condujeron

hasta los seres racionales como el hombre, pueden haberse dado en algún otro lugar de nuestro inimaginable Universo. No podemos pretender la exclusividad de la vida inteligente en la Tierra, como tampoco podríamos creer, como ya dijo Copérnico, en nuestro papel geocéntrico. No vamos a entrar en detalles acerca de la vida en los cuerpos celestes pues ya hay toda una ciencia como la Exobiología dedicada a ello, al menos de forma teórica (la solución del descubrimiento de pequeños organismos en los meteoritos aún no se ha confirmado).

Sentado esto, podemos seguir el razonamiento de Carl Sagan (1) y designar con N al número de civilizaciones técnicamente avanzadas existentes en nuestra Galaxia (al menos que sean capaces, sea cual sea la forma en que lo hagan, de realizar vuelos interestelares). N dependerá de múltiples factores: de la velocidad a la que se forman las estrellas de la Galaxia, del número de estrellas que tengan planetas, de la fracción de éstos situados respecto a su estrella de forma que su medio ambiente sea factible para la vida, de la fracción de tales planetas en que el origen de la vida se dé en realidad y en los que, una vez aparecida, llegue a ser una forma de vida que conduzca a formas inteligentes de algún tipo, y que hayan dado lugar a civilizaciones técnicas más avanzadas que la nuestra, y finalmente del promedio de vida de una tal civilización. No poseemos valores exactos para muchas de estas magnitudes: tan sólo indicios e ideas más o menos aproximadas.

Además contamos con un único ejemplo de sistema planetario y de vida: la civilización terrestre. No obstante, Sagan da un valor de N aproximadamente igual a una décima parte, en años, del promedio de vida de una civilización técnica (así por ejemplo para una duración de 10^7 años, obtendríamos 10^6 civilizaciones avanzadas en nuestra Galaxia que, recuérdese, componen aproximadamente 2×10^{11} estrellas).

A un orden de magnitud parecido se llega con las hipótesis de la habitabilidad de planetas de estrellas de tipo espectral parecido al de nuestro sol: estrellas de tipo G. Como la proporción de estrellas G en la Galaxia es de aproximadamente un 10% del total y de ellas 1 de cada 10^3 puede poseer un planeta habitable según el criterio asignado por Dole(2): 10^{11} estrellas $\times 0,1 \times 10^{-3}$ planetas/estrellas = 10^7 planetas.

Si cada una de estas N civilizaciones lanza A naves siderales por año para visitar o explorar alguno de los B lugares "turísticos" dignos de ser conocidos de la Galaxia (entré los que podemos incluirnos), tendremos N.A in-

genios espaciales lanzados en la Galaxia en un año. Si suponemos que cada uno de esos artefactos alcanza su objetivo, podemos esperar que la Tierra tendrá $\frac{N.A}{B}$ visitas extraterrestres anuales.

Anualmente un porcentaje de un centenar de Ovnis, según algunas estadísticas más o menos fiables, son observados. De ellos podemos eliminar una buena cantidad pues muchos son explicables como fenómenos meteorológicos, reflejos de aviones, alucinaciones.... Supongamos, por comodidad, que al menos un Ovní nos visita al año (aumentar el número de visitas representa aumentar el número de los lanzamientos). Entonces podemos calcular cual debe ser la cantidad de lanzamientos que debe realizar cada una de nuestras civilizaciones extraterrestres: $\frac{N.A}{B} = 1$.

Si $N = 10^6$ (número bastante optimista si se tiene en cuenta que procedía de considerar como esperanza de vida para una civilización 10^7 años y, por lo menos la nuestra, no va por el camino de durar tanto) y $B = 10^{10}$ (es razonable, pues, como dijimos, existen del orden de 10^{11} estrellas en la Galaxia y no podemos pretender ser unos privilegiados). Dice Sagan "Imaginar que hay algo por completo fascinante en lo que está ocurriendo aquí es precisamente contrario a la idea de que estamos rodeados por otras civilizaciones. Porque si esto último es cierto, nuestro tipo de civilización debe ser muy común. Y si no somos muy comunes, entonces es que no habrá muchas civilizaciones avanzadas o, al menos, lo suficientemente avanzadas como para enviar visitantes" (3)

Con estos valores se obtiene que cada una de las 10^6 civilizaciones debería enviar al espacio diez mil naves; en total se deberían realizar diez mil millones de lanzamientos por año en la Galaxia para que una de esas naves nos visitase.

Una nave espacial tipo Apolo pesa del orden de unas cuarenta toneladas = 4×10^7 gramos. Si la nave extraterrestre tiene un peso similar cada civilización emplearía 10^{11} gramos de metal anualmente en la construcción de las naves. En la Tierra se extraen del orden de 6×10^5 Tn. = 6×10^{11} gramos anuales de metal (el 80% es hierro). Toda la producción metálica del planeta debería dedicarse a la construcción de tales naves. Claro que esto no podría durar indefinidamente: los recursos mineros son muy limitados (2×10^2 años para el hierro a ese ritmo de producción). Si ciframos en $6 \times 10^{11} \times 2 \times 10^2$ aprox. igual a 10^{14} gramos la cantidad de metal de un planeta (masa de la Tierra 6×10^{27} g.) y pensamos que nuestras 10^6 civilizaciones han estado enviando 10^{10} naves en conjunto durante toda la etapa de su existencia ($10^7 \times 10^{10} \times 10^7 = 10^{24}$ g.)

entonces deberían haber extraído todo el metal existente en 10^{10} planetas. O bien, si suponemos su tecnología muy avanzada, deberían haber procesado cien mil estrellas ($\sim 10^5$ estrellas 10^{33} gramos). Y esto, más bien, suena improbable.

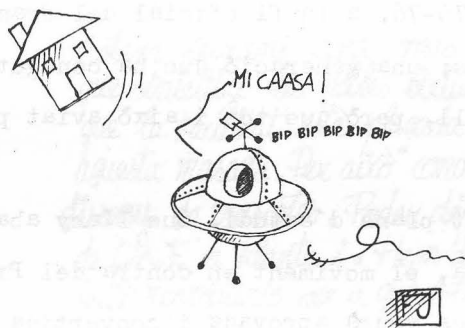
M. Moreno Lupiáñez

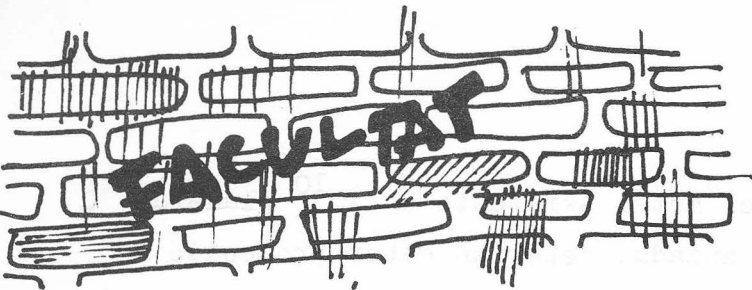
Bibliografía

- (1), (3) "La conexión cósmica" Carl Sagan, Plaza-Janés
- (2) " Planetas habitables" S.H.Dole, Labor
- " Los próximos 10.000 años" A.Berry, Alianza Editorial

$$(*) \quad \frac{1 \text{ planeta}}{6 \times 10^{27} \text{ g.}} \cdot \frac{10^{33} \text{ gramos}}{1 \text{ estrella}} \approx \frac{10^5 \text{ planetas}}{\text{estrella}} \quad (\text{en masa})$$

$$10^{10} \text{ planetas} \cdot \frac{1 \text{ estrella}}{10^5 \text{ planetas}} = 10^5 \text{ estrellas}$$

CINQUÈ CURS

De cop i volta, en pocs dies, quedo sorpresa. Adonar-te'n de sobte que has començat el cinquè curs... És com la sensació de vertigen que et desperta amb sobresalt quan en un somni comences a caure en el buit... Bufa! Una sorpresa, no t'ho acabes de creure.

Sembla que fa poc vàrem començar plens d'il·lusions i de pors... Han passat quatre anys. Uns anys on hi ha hagut de tot, però en els que, després de sumar i restar, el resultat és sempre positiu perquè en els records sempre guardem el millor...

Potser, com quan vàrem deixar l'institut..., ens quedarà una nostàlgia de tants bons instants viscuts, de bons amics...i, alhora, la insatisfacció de tot allò que ha quedat per fer, aquells moments que no vàrem saber apreciar, aquells companys que no hem acabat de conèixer més a fons, aquells temes que solament s'han encetat i que et deixen amb la impressió que tot et sona, però que res prou...

Som una generació que, en el curs 75-76, a la fi oficial del franquisme, començàvem el nou B.U.P. i omplíem els instituts; una generació que ha conegut moltes lluites per referències i poques en la pròpia pell, però que tot i això aviat parla de cremament i desencant...

Una generació que comença estrenant plans d'estudi. Que l'any abans d'entrar a la Universitat (curs 78-79) viu, a distància, el moviment en contra del Projecte de Llei d'Autonomia Universitària (LAU), que no es veurà aprovada i convertida en LRU fins que no arriba a cinquè, i de les conseqüències de la qual no n'ensumarà ni cinc cèntims... Una generació que, per tant, viu una universitat en estat provisional i alegal, que, a més a més, deixa d'ésser la "caixa de ressonància" de l'activitat política de l'Estat. I, conseqüentment, una generació que viu una Universitat centrada en la tasca més estrictament acadèmica...

I ara, arribant a cinquè, ens trobem com les generacions anteriors, i qui sap si les venidores, repartits entre els que se senten amb un peu a fora de les facultats perquè estan farts i tenen pressa per acabar, o perquè el futur de l'atur els fa viure amb ansietat, i els que encara esperen trobar un forat, i aspirar al Nobel...

Però, potser cal aturar-nos, aprofitar al màxim aquesta última oportunitat, viure més la vida de facultat, el procés d'elaboració dels estatuts que facilita la LRU, i qüestionar a fons la Física...

Sembla que fa poc vàrem començar plens d'il·lusions i de pors... que encara avui portem en el fons més o menys emmascarades... amb dubtes que no hem preguntat mai al final d'una classe... però que potser ens bullen per dins. Són dubtes, preguntes, contradiccions que, a primer cop d'ull, poden semblar o bé simplistes, o bé massa filosòfics, i on es barregen nivells molt diferents: què pot fer cadascun, amb les seves possibilitats i limitacions, en la física? què podem fer amb la física? quina és la funció de la física? quina és la responsabilitat social del físic? quins interessos polítics i econòmics potencien les investigacions científiques?. Si la Ciència col·labora en el progrés, cap a on apunta aquest progrés?...

Tot plegat, preguntes obertes.

Pim Queralt
5è. Curs

Estem buscant una mascota per a la C.A.F. un personatge que sintetitzi les nobles virtuts que ens caracteritzen! Sabem que la Facultat està plagada de genis creatius que poden dissenyar aquesta mascota. Per això convoquem un concurs (no oposició) de disseny de mascotes. Podeu depositar els vostres dibuixos a la bústia de C.A.F. a planta 2. Hem de tenir en compte que han de ser de fàcil reproducció, per a què tots el puguem copiar.

Els dibuixos seran exposats a la peixora de planta 2 i una votació popular decidirà quin és el més adequat. El termini acaba a finals de gener.

ANINEU-VOS!...

i SORT

L.R.U.: el nostre torn

El dia 2 d'agost va ser aprovada pel ple del Senat la Llei de Reforma Universitària (LRU). Aquest fet marca el començament d'una etapa que volem que sigui nova per a la Universitat.

La creació d'una llei que marqui les competències, el funcionament i l'autonomia a nivell d'universitat és una de les qüestions que porta cua de fa temps. Durant el govern anterior, la UCD, es van presentar dos projectes de LAU (Llei d'Autonomia Universitària), que provocaren una forta reacció en contra per part dels estudiants. Les mobilitzacions contra la LAU han estat l'únic factor d'unitat del moviment estudiantil dels darrers anys.

La manca d'una llei per a la Universitat és un gran buit, ja heretat del franquisme. Als anys 60 hi ha un augment vertiginós de la població universitària degut a una relativa prosperitat econòmica i a l'existència d'una societat que requeria treballadors més qualificats. Aquesta situació té uns trets característics que venen molt marcats per la massificació: pèrdua de valor dels títols, baix nivell a l'ensenyament, desorientació general sobre quina ha de ser la funció de la universitat...

Això es veu agreujat avui, al 1.983, per un fort índex d'atur.

La universitat està inserida en una societat i, per tant, n'és un reflex. Per tant, ja ho veurem més endavant, en posar aquest tema damunt la taula, apareixen, implícitament o explícita, els temes punyents a nivell sociopolític: autonomia, "europeització de l'Estat Espanyol", crisi econòmica, atur...

Passem a examinar el contingut de la llei en concret. A diferència de la LAU, no és totalment orgànica. Només són orgànics els títols: preliminar (referent a les funcions de la Universitat), quart (de l'estudi a la universitat) i vuitè (de les universitats privades).

CONTINGUT DE LA LRU

Centrarem el contingut de la llei en quatre temes: a/ autonomia-competències de l'Estat, les Comunitats Autònomes i les Universitats-; b/ situació del professorat; c/ relació universitat-societat; d/ situació dels estudiants.

a) autonomia

Augmenta l'autonomia de cada universitat, però disminueix la de les Comunitats Autònomes. Els Consellers basc i català de Cultura s'han oposat al projecte per considerar excessiu el control estatal. Creuen que la llei regula massa aspectes, deixant a les comunitats autònomes un paper tan sols de gestió, cosa que va en contra dels Estatuts d'Autonomia.

Segons la LRU, són funcions de cada universitat: l'elaboració d'estatuts i plans

d'estudi i pressupostos, i l'elecció dels òrgans de govern i administració.

Correspon a les Comunitats Autònomes: coordinar les universitats del seu àmbit, creació d'universitats i nomenar el president del Consell Social.

Correspon a l'Estat: creació d'universitats, establir les condicions mínimes per a la creació d'una universitat; crear un "Consell d'Universitats" -format per tots els rectors, cinc membres del Congrés, cinc del Senat i cinc del Govern - que marqui unes directrius comunes a les universitats.

Hi ha temes, com l'accés a la universitat, la política de beques i ajuts, els plans d'estudi, la selecció del professorat... en les competències autonòmiques i estatals no estan gaire delimitades. La llei diu que les universitats es regiran per la LRU i l'estatut d'autonomia, però no està clar que ambdós siguin compatibles en tots els casos.

b) Professorat

Es tendeix a una funcionarització del professorat. Els professors seran funcionaris de l'Estat, encara que amb característiques especials, ja que correspon a la universitat la convocatòria de concursos i la determinació de la plantilla, així com el control de la tasca docent i investigadora. Desapareix l'actual jerarquia (catedràtic/professor numerari/pnn) i canvia l'estructura del professorat. La LRU estableix dos tipus de professors: catedràtics i professors titulars. Com a novetats trobem: caldrà ser doctor per ser professor universitari (es dona un termini de cinc anys als actuals professors per a fer la tesi), se substitueixen les actuals oposicions pel sistema de concurs o entrevista-conferència.

Això ha provocat una forta contestació per part dels PNN, ja que una reivindicació de llur moviment era la contractació del professorat per la pròpia universitat. Ells creuen que la LRU duu a una burocratització de la universitat. Alguns sectors opinen que la llei no representa una reforma, sinó una regularització de la situació vigent (p.e. els catedràtics continuaran éssent els mateixos).

c) Universitat-societat

La llei contempla una relació més estreta de la universitat amb el seu entorn social, a través de dues vies: 1- entitats socials, públiques o privades, podran subvencionar i encarregar estudis a les universitats. 2- Es crea un Consell Social, que té per funcions la supervisió de l'economia i la promoció de col.laboració social. Estarà format per 3/5 parts de personal social (comunitats autònomes, sindicats, patronal...) i 2/5 parts de personal universitari.

Aquest és un punt important ja que permetrà a la universitat establir convenis amb entitats privades i per tant sortir de l'aïllament en què es troba actualment, alhora que suposarà una font alternativa d'ingressos. S'haurà de vigilar, però, de

no caure en una excessiva dependència dels interessos privats.

d) Estudiants

De nosaltres, la llei en parla poc, molt poc. Diu algunes generalitats sobre els nostres drets i deures entorn de l'estudi, però no es contempla (tampoc s'exclou) la participació dels estudiants en els òrgans de govern de la facultat. Crida l'atenció el poc espai dedicat als estudiants i la seva vaguetat, comparat amb el tractament de la situació del professorat.

Podem dir que l'estudiant és el gran oblidat de la llei. El seu paper en l'elaboració dels estatuts de cada universitat està per concretar.

La llei ha estat aprovada, i, com indica la segona disposició transitòria, ara li toca el torn a la Universitat: ha d'elegir el Claustre constituent que elegirà el Rector i en el termini d'un any elaborarà els estatuts. A la Universitat de Barcelona ja s'ha engegat el procés. La Junta de Govern ha aprovat la composició del Claustre i el seu funcionament. La facultat de Física tindrà dret a escollir al voltant de cinc representants dels alumnes. Encara que no es poden preveure les possibilitats reals de participació, ens caldrà iniciativa per tal que la discussió dels estatuts arribi al més gran nombre possible d'alumnes.

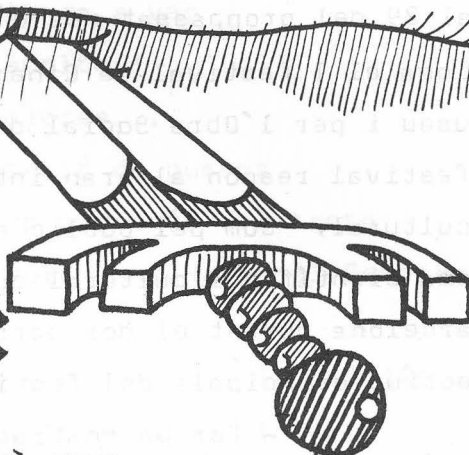
Malgrat les discrepàncies mostrades pels diferents col·lectius enfront de la llei, ens trobem en un moment històric per a la renovació de la Universitat, que serà possible en la mesura en que tots assumim la responsabilitat que ens pertoca. En aquest sentit s'expressa el nostre Rector, Antoni Mª Badia i Margarit, quan diu:

"La nova llei dona a la universitat un marge considerable d'autonomia, i haurem d'anar prenent consciència que la universitat serà, en bastants aspectes del seu funcionament, allò que nosaltres voldrem, allò que nosaltres serem capaços de fer, i que les generacions universitàries que ens seguiran podran fer-nos-en elogis o retrets, segons els casos. En aquests moments, faig una crida al sentit de responsabilitat dels universitaris barcelonins, per a què responguin amb fe i entusiasme. Sé molt bé que l'entusiasme no es pot crear de dalt estant, però confio que la idea de col·laboració en una empresa que a tots ens interessa, perquè a tots afecta, mobilitzarà l'abundosa població universitària."

P.R.

5è. curs.

CAG informa:

AQUEST ANY TAMBÉ HI HAURÀ CINEMA A LA FACULTAT. LA COMISSIÓ DE CINEMA DE LA C.A.F. HA ELABORAT UN PROGRAMA QUE EXPOSEM A CONTINUACIÓ:

15 NOVENBRE	"LA GUERRA DE LAS GALAXIAS" DE GEORGE LUCAS
2 DESEMBRE	"LO QUE EL VIENTO SE LLEVÓ" DE V. FLEMING
14 DESEMBRE	"DOS HOMBRÉS Y UN DESTINO" DE ROY HILL (AMB PAUL NEWMAN I ROBERT REDFORD)
FESTA NADAL	"EL HOTEL DE LOS LÍOS" DELS GERMANS MARX
18 GENER	"ÉSPARTACO" DE STANLEY KUBRICK
29 FEBRER	"SUEÑOS DE UN SEDUCTOR" DE HERBERT ROSS (AMB WOODY ALLEN)
14 MARÇ	"JULIA" DE ZIMMERMANN
28 MARÇ	"LA DILIGENCIA" DE JOHN FORD
11 ABRIL	"LA STRADA" DE FELLINI
9 MAIG	"MAMÁ CUMPLE CIEN AÑOS" DE CARLOS SAURA
18 MAIG	"EL FERRO ANDALUZ" DE LUIS BUÑUEL I "METRÓPOLIS" DE LANG

PER SI HAGUÉS ALGUN PROBLEMA PER PROJECTAR AQUESTES PELLÍCULES TENIM COM RESERVES: "EL SÉPTIMO SELLO", "UNA HISTORIA INMORTAL", "LOS SIETE MAGNÍFICOS", "BEN-HUR", "EL VERDUGO" I "UNA TARDE EN EL CIRCO".

HEM INTENTAT QUE HI HAGI UNA MIQUETA DE TOT I ESPEREM QUE US HAGI AGRADAT. COM SEMPRE EL PREU DE L'ENTRADA SERÀ DE 50 PTES. ELS DIMECRES INTENTAREM COMENÇAR A UN QUART D'UNA (12:15) I ELS DIVENDRES (HI HA DUES PROJECCIONS EN DIVENDRES) A LES QUATRE DE LA TARDA. AQUEST ANY ES FARAN A L'AULA 5.

US ESPEREM A TOTS!!!

Cinema Científic

Del 24 al 29 del propassat mes d'Octubre es celebrà al Museu de la Ciència de Barcelona el I Festival de Cinema Científic i Cultural organitzat per l'esmentat museu i per l'Obra Social de la Caixa de Pensions.

Aquest festival respon al gran interès manifestat tant pels estaments educatiu i cultural, com pel públic en general, envers la programació regular de cinema científic i cultural que ha portat a terme el Museu de la Ciència de Barcelona durant el dos darrers anys.

Els objectius principals del festival s'enmarcaven en quatre punts:

- fer un mostratge de les darreres produccions, tant estatals com estrangeres.
- realitzar un "preview" del material que més tard passarà a formar part de la Filmoteca del Museu de la Ciència.
- estimular el món de la cultura i l'educació envers la utilització dels films.
- facilitar un marc d'exposició per a productores i distribuïdores.

Tres grans temes regiren el festival: Ciències de la Natura, Ciències de l'Home, i Art, a més a més d'una important atenció a temes fonamentals del nostre temps com són, d'entre ells, l'ecologia, les energies alternatives i els computadors. Les produccions foren seleccionades en base a uns criteris preestablerts referits al seu valor artístic, estètic, científic, didàctic i tècnic, a l'adequació al públic, excloent aquelles produccions excessivament especialitzades i dirigides a un públic massa minoritari, i a les seves característiques tècniques: 16 mm, produïdes dintre dels 3 darrers anys i somores.

Les pel·lícules presentades foren 83 i representaven 25 productores de diversos països d'Europa i Amèrica.

El 28 d'Octubre es reuní el jurat del festival per atorgar els premis a les millors produccions presentades. El jurat estava compost per Albert Abril, Faustino Cordón, Angeleta Ferrer, Octavi Martí, Romà Gubern i Josep Mª Samaranch, que actuà com a secretari sense vot. La decisió del jurat fou la següent:

1- Premi al millor film infantil a la sèrie sobre els sentits, constituïda per:

- Aprendiendo a ver
- Oïu! Escolteu!
- Sobre olores...
- Una qüestió de gustos
- El mundo a través del tacto

La sèrie va ser produïda per National Geographic Society, durant el 1982.

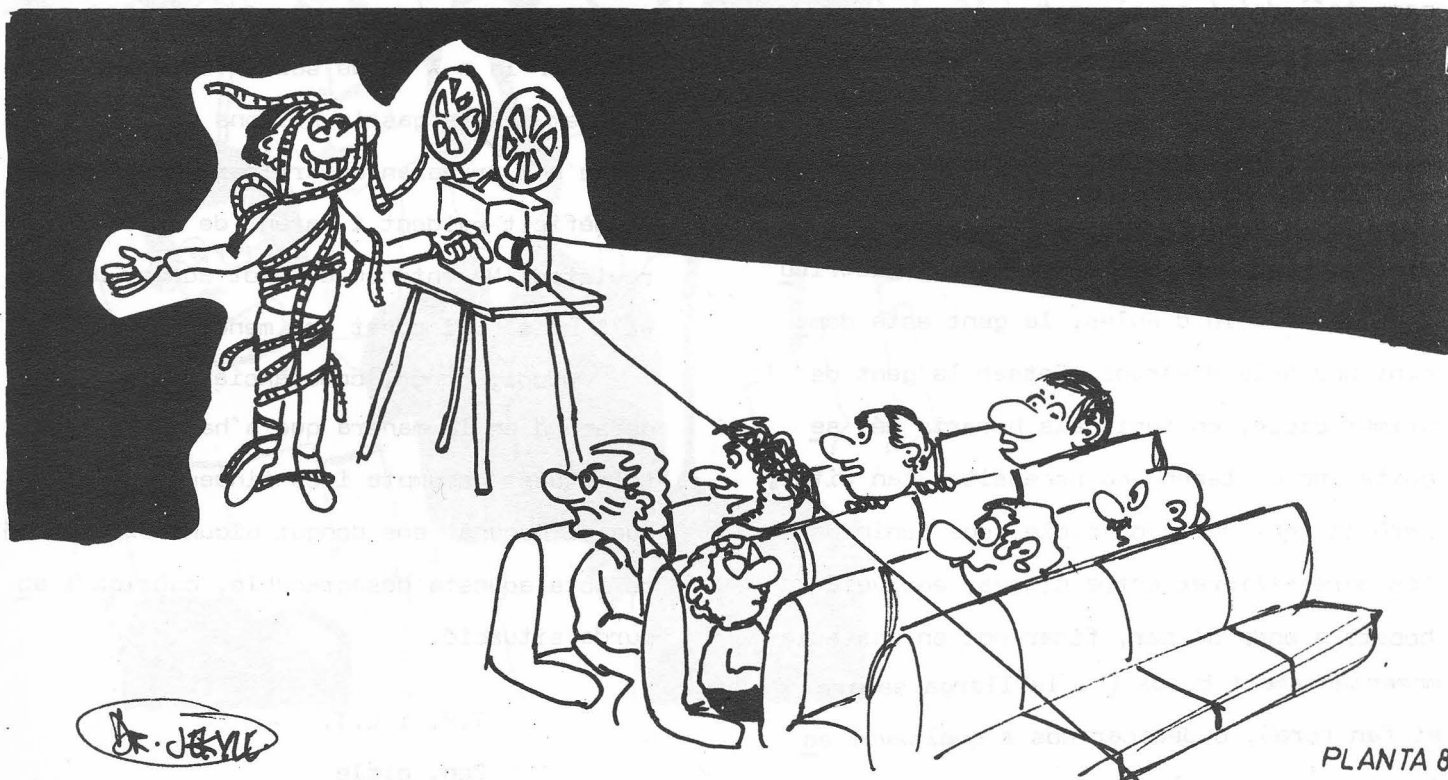
2- Premi al millor film didàctic a la pel·lícula " Force and motion: Newton's three laws" (Força i moviment: les tres lleis de Newton)), produïda el 1982 per Bar Films.

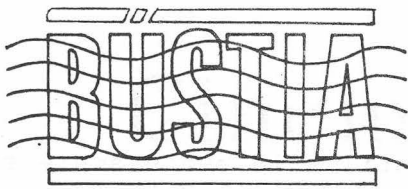
3- Premi al film més original a " L'imant terrestre" de la sèrie " Horizon" produïda el 1982 per la BBC.

4- Premi al film amb els millors valors cinematogràfics a " La Dinàmica del Océano" Produïda el 1981 per Encyclopaedia Britannica.

El festival resultà prou interessant tant pel nivell de les pel·lícules exhibides com per la resposta del públic assistent. Esperem que aquest esdeveniment tingui continuació en el temps puix que festivals d'aquests tipus ajuden a acostar la ciència i el cinema al públic. La desmitificació de la ciència com una activitat allunyada i incomprensible és necessària.

Xavi and Xabi.

En començar aquest curs, els alumnes ens hem vist sorpresos amb l'agradable notícia de la inauguració de la nova Biblioteca.

Una gran Biblioteca per tots desitjada, perquè no hem d'oblidar que hi ha molts llibres a consultar que no es troben enlloc, o bé són molt cars.

Però, naturalment, encara que es va procedir ràpidament al desmanegament de l'antiga biblioteca, sembla ser que fins a primers d'any (cap al gener segons les últimes informacions més o menys fidedignes) no s'obrirà al públic la nova.

Aquesta situació ha comportat molts problemes a tots els alumnes de la Facultat i sembla que la gent responsable d'aquest fet no se n'ha fet càrrec. Han estat tres o quatre mesos sense poder consultar cap llibre; les revistes que poguem necessitar estan tancades en les caixes, i si no et pots comprar un llibre et veus totalment abocat a no poder-lo usar a no ser que algun company te'l deixi amablement.

A més a més, l'aula que s'ha construït on s'emplaçava abans la biblioteca resulta ser, a efectes pràctics, totalment inútil i per tant podria ser destinada a sala d'estudi. Cal recordar que amb la nova redistribució i renovació d'aules, la gent està demanant una aula d'estudi. Potser la gent de primer cicle, en tenir els horaris més seguits, no en tenen una necessitat tan vital, però la gent de segon cicle, que tenim moltes hores lliures entre classes, ens veiem abocats a anar al bar, ficar-nos en una aula momentàniament buida (a la llarga sempre et fan fora), o dedicar-nos a qualsevol activitat extraacadèmica.

Ens hem intentat assabentar de les raons de tot aquest desgavell d'aules, sales d'estudi, biblioteques tancades, que estem patint aquest any.

Resulta que hi ha fortes "raons polítiques" per a què l'antiga biblioteca sigui una aula inútil i no una sala d'estudi ben bé fa quasi tres mesos, i, que consti que hi ha hagut alumnes que varen intentar reconvertir-la (això està de moda, o no) en sala d'estudi i varen topar amb les "altres instàncies" que varen argumentar "profundes raons polítiques".

Resulta que la biblioteca nova necessita esperar l'arribada d'uns mobles d'uns "especials" i que diem-ho, aprofitant l'avinentosa, valen una millonada.

Totes aquestes raons tan profundes i subtils no ens arriben als estudiants, que ens veiem obligats a patir totes les inconveniències de la situació. No entenem perquè es va desmanegar l'antiga biblioteca mesos abans d'obrir la nova. No entenem que s'hagi convertit en una aula inútil i que en tots aquests mesos no s'hagi fet res per retornar-la a l'ús de sala d'estudis. No entenem que es gastin milions en uns mobles que, a més, trigaran en arribar, quan tenim un dèficit evident i patent de llibres i revistes. No entenem que tot aquest desgavell no s'hagi donat cap mena d'explicació.

Quedi, doncs, constància del nostre desacord en la manera que s'ha dut a terme tot aquest assumpte i continuem esperant que el Decanat ens dongui alguna explicació de tota aquesta desagradable, càbtica i absurda situació.

T.P. i L.T.

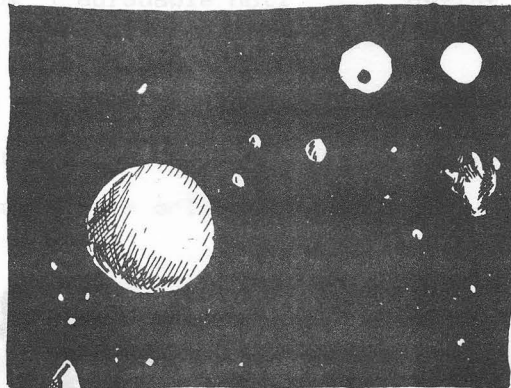
2on. cicle

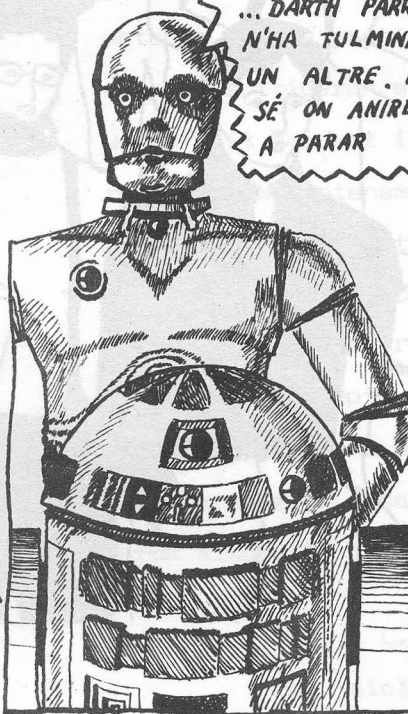
elis

L'ALGEBRA DE LES GALAXIES

... EN EL
TEORIFIC
METEOR DE
LA MORT II

HAS VIST KT D MMII?
... DARTH PARREN
N'HA FULMINAT
UN ALTRE. NO
SÉ ON ANIREM
A PARAR

AQUESTOS FETS
DEL FUTUR NO SÓN
AÏLLATS. ES TRACTA
DE LA CONTINUACIÓ
DELS ESDEVENIMENTS
QUE ES PRODUÏXEN
EN UN CERT LLOC
DEL SISTEMA SOLAR
EN PLENA DÈCADA
DELS VUITANTA
PRINCIPALMENT AL
VOLTANT DELS
SOLSTICIS D'ESTIU I
ELS EQUINOCIS
DE TARDOR

?

LA CRIDA DELS FÍSICS

Les despeses militars mundials globals arribaran al llarg d'aquesta dècada al bilió de dòlars per any. Això vol dir més de 200 dòlars per any i per persona, 15.000 pessetes al mes per parella amb tres nens. Una gran part d'aquests diners es destina al desenvolupament i construcció d'armament que molts consideren inútilitzable, com són les armes bacteriològiques, químiques i nuclears. Inútilitzables perquè el seu ús implicaria una nova unitat de comptatge de morts: s'hauria de parlar, si més no, de megamorts, i si la guerra és a gran escala, de gigamorts.

L'últim dels nemotòxics desenvolupats, el VX, mata per inspiració de 0.1 mg o per contacte amb una gota de 5 mg. Els EEUU tenen 42.000 tones d'armes químiques, la URSS s'estima que deu vegades més. Això és terriblement inquietant, però ningú no parla, de moment, d'utilitzar-les.

Al món hi ha un equivalent de 20.000 tones de TNT en armes nuclears, o sigui de quatre a cinc tones de TNT, o de quatre a cinc explosions com les dels camions kamikazes libanesos per cada nen i per cada adult del món. Això fa feredat, però molt més encara si es comença a parlar de resposta flexible i guerra nuclear limitada. Els nous estrategues parlen de guerres nuclears factibles i guanyables. Molts creiem que això són fantasies molt perilloses. Fins ara, només l'armament estratègic era considerat perillós per a l'espècie humana, però l'acoblament d'aquest amb el de teatre, i el d'aquest últim amb el tàctic, fa que fins i tot l'ús de mines nuclears d'una kilotona en un conflicte localitzat pot degenerar en una guerra nuclear total, i pot així significar la vitrificació de la Terra. Vet aquí un exemple que fa palès que l'ús de bombes nuclears ha estat considerat seriosament en algun moment; no hi ha dissuasió sense això!

El 24 d'abril de 1980, 97 F-111 de les forces aèries nord-americanes estaven en una base a Anglaterra en estat de màxima alerta i disposats a enlairar-se immediatament. Cada avió portava dos ginyes nuclears. Volen a dos Mach i el seu abast inclou tot el nord europeu de la URSS. Aquell mateix dia, tropes americanes varen intentar alliberar els hostatges retinguts a l'ambaixada americana a Teheran.

Els SS-20, els Pershing II i els cruise Tomahawk fan aquestes situacions encara més perilloses. Un Pershing II transporta en 8 minuts una càrrega de varies Hiroshimas a un punt distant 1800 km, amb un error de 50 metres. No hi ha temps per comprovar l'atac, ni res no el pot aturar.

Els físics tenim una responsabilitat més directa en la gènesi d'aquesta situació inacceptable que altres col·lectius professionals. D'aquí que a l'estiu de 1983 sis físics d'un cert renom, D. Amati, N. Byers, R. Hagedorn, J. Steinberger, W. Weisskopf i Ch. Wetterich, varen redactar una crida demanant la congelació de les proves, desenvolupament i construcció d'armes nuclears i de llurs sistemes portadors. Després, i a través de coordinadors nacionals, varen fer circular la crida per recollir firmes d'entre els físics que treballen a universitats i centres d'investigació. Hi ha ara 12.000 firmes recollides i entre elles 34 de Premis Nobels de Física.

La premsa i la televisió han estat informades i estem intentant fer el mateix de forma personal amb el govern. Però el problema només el resoldrem entre tots; i si no ho fem, podrem oblidar tranquil·lament totes les altres coses que ens preocupen.

Ah, recordeu finalment: per a un europeu la guerra nuclear limitada (a Europa) és de conseqüències il·limitades.

Uruguay

Para la gran mayoría de uruguayos 1973 fue el año más negro de su historia: el golpe militar aniquiló una sociedad hasta tal punto democrática que llegó a recibir el sobrenombre de la "Suiza de América Latina".

De la noche a la mañana una de las legislaciones más avanzadas socialmente fue interrumpida y sustituida por un régimen dictatorial militar. La excusa, una canción eternamente repetida en estos casos, fue poner punto final a los grupos subversivos, como los tupamaros, y a una deuda externa de setecientos millones de dólares.

Hoy, diez años después, el "arreglo militar" de la economía uruguaya supone una deuda exterior de cuatro mil millones de dólares y, desde luego, han conseguido poner fin a la subversión: una cuarta parte de la población exiliada, 1200 presos políticos contabilizados, un número imposible de conocer de desaparecidos y otros tantísimos casos de tortura.

Este lamentable cuadro es la tétrica careta de un país que ha sufrido hasta lo indecible una degradación total de los derechos humanos. Estudiantes detenidos, acusados de "asociación subversiva", sufren condenas de ocho, diez, o quince años de prisión; secuestros de sospechosos izquierdistas de organizaciones sindicales ilegales que son vilmente torturados; y un importante número de desaparecidos de los que nada saben ni confirman las autoridades, son el balance infrenable de Uruguay.

Los testimonios recibidos de ex-militares de las FFAA prueban las torturas que existen en los centros de detención: severas palizas, descargas eléctricas en las partes más sensitivas del cuerpo, inmersión de la cabeza en tanques de agua contaminada con excrementos, abusos sexuales y violaciones, etc.

El estado de inseguridad que se vive en las cárceles tiene serias implicaciones en la salud física y mental de los presos. Existen casos en que llevan detenidos diez años en celdas incomunicadas sin espacio para moverse, sin luz natural, con ventilación insuficiente y condiciones higiénicas inhumanas.

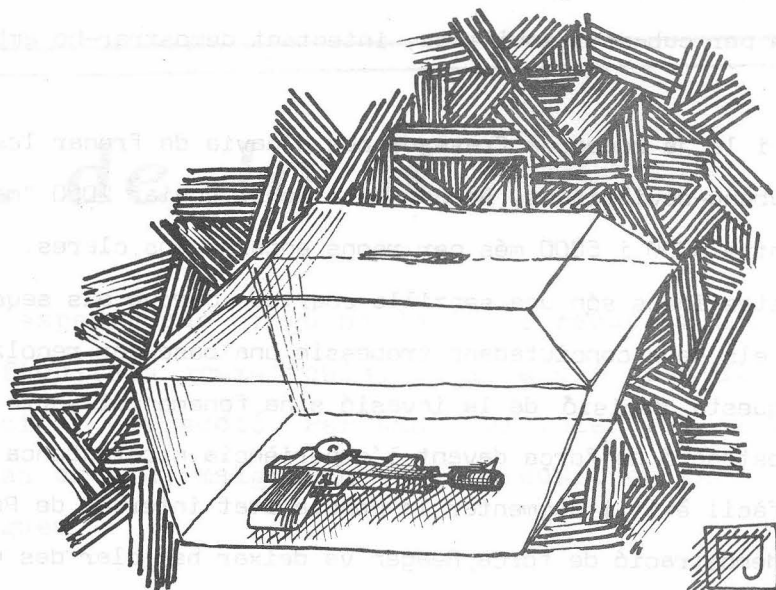
El resultado no es de extrañar: los detenidos sufren avitaminosis por la inadecuada alimentación, deterioro grave de la vista y de los reflejos, deshidratación, desórdenes intestinales, y graves perturbaciones mentales cuando no males peores.

Por si esto fuera poco, si algún día uno de los presos consigue por fin la ansiada libertad, será después de haber pagado su "hospedaje" en pri

sión como si de un hotel se tratase. Si la cuenta no es abonada se hará una subasta pública de sus bienes ya embargados en el momento de la detención.

A un año vista de las próximas elecciones legislativas - 28 de Noviembre de 1984- los uruguayos respiran un clima de total desconfianza y de agitación social. Del padecer callado se ha pasado al grito desgarrado de un pueblo que exige volver a ser lo que fue: "libre, democrático y pacífico"

G. P. de Amnesty International de
Catalunya X. F. (3º A)

Grenada

Una vegada més, el govern d'EE.UU. ha demostrat el que ell entén per "Món Lliure", el seu menyspreu per la voluntat d'un poble no considerant-lo sobirà si aquest es rebel·la contra els seus interessos i utilitzant de titelles els pobles que el necessiten per poder sobreviure. Em refereixo a l'última de les seves demostracions a Grenada.

Reagan ha intentat justificar la seva decisió des de diversos punts de vista, éssent el principal d'aquests la ingerència i la utilització per a fins militar-revolucionaris de l'illa per cubans i soviètics, intentant demostrar-ho amb "evidències".

Amb aquestes idees i la ja coneguda frase de que s'havia de frenar les aspiracions d'expansionisme cubano-soviètiques, Reagan va ordenar enviar 2000 "marines", més tard hi va enviar entre 5000 i 6000 més per raons encara gens clares.

Està clar que aquestes idees són una senzilla coartada perquè els seus "aliats" no s'enfadessin gaire i els seus conciutadans trobessin una base per recolzar-la.

Però jo crec que aquesta decisió de la invasió s'ha fonamentat sobre tres idees bàsiques: una demostració de força davant l'experiència nicaragüenca, fer unes maniobres reals amb un fàcil èxit, i augmentar la popularitat interior de Reagan.

Amb respecte a la demostració de força, Reagan va deixar ben clar des de quasi el començament que si ho demanessin alguns països d'Amèrica Central estaria disposat a estudiar una possible invasió de Nicaragua, quan de tots és sabut que aquest pla ja fa anys que existeix. Demostrant així que estaria disposat a intervenir per a defensar els seus "interessos" (llegeixi's privilegis) en qualsevol indret del Planeta, especialment a l'Amèrica Central i les seves repúbliques bananeres.

Fer unes maniobres reals sobre un objectiu bastant fàcil sempre ha estat una de les principals dèries de quasi tots els exèrcits. La majoria de militars de qualsevol exèrcit del món creuen que el vèncer o resistir heroicament en una guerra, els portarà davant del poble com a homes "d'honor i prestigi"; per contra, perdre-la o retirar-se "vergonyosament" o no intervenir-hi, quan creuen que hi fan falta, és el pitjor

que els pot passar. Així, en els últims 35 anys l'exèrcit americà s'ha vist derrotat en diferents batalles (Vietnam, Corea, Nicaragua,...) mentre no ha pogut guanyar-ne cap (amb prou feines aconsegueix no perdre a El Salvador, Hondures...). Això juntament amb la seva dèria de gendarmes del món, i que s'ha de ser el millor per a ser feliç, ha portat a la societat americana a una profunda crisi.

Amb respecte al tercer punt, Reagan va ésser elegit ara fa uns tres anys i mig: una clara tendència agressiva en política exterior, però fins que va envair Grenada totes les amenaces s'havien quedat, afortunadament, en fets simbòlics o ja habituals; mentre el seu possible electorat d'aquí a mig any és partidari d'una intervenció més directa. Portat per aquesta tendència i per la de no empitjorar excessivament la crisi entre les superpotències i la seva imatge en els països occidentals (s'ha de tenir molt present que ara s'estan instal·lant els euromíssils), Reagan va optar per envair aquesta petita illa que fins fa pocs mesos quasi ningú no coneixia.

Oriol Caselles 2on.

N. de la R.

En l'esperit que ningú no deixi de redactar els seus articles en català per dificultats gramaticals, la Redacció posa al vostre servei un equip de traducció i correcció. Per tant, si voleu que el vostre article sigui publicat en català, malgrat haver-lo escrit en castellà, només caldrà que ens ho digueu.

D'altra banda, a fi de donar més agilitat, varietat i amenitat a la Revista, us demanem que -sempre que sigui possible- procureu limitar l'extensió de les vostres col·laboracions a dues pàgines (unes vuitanta línies escrites a màquina).

El factor integrador

" Fue su quietud lo que me hizo inclinarme fascinado la primera vez que vi a los axolotl. Oscuramente me pareció comprender su voluntad secreta, abolir el espacio y el tiempo en una inmovilidad indiferente "

"Axolotl" Julio Cortázar

Ser axolotl, larva de lagarto en los lagos de México, es estar fuera de, es colocarse del lado del público para observar la función. Comportarse como un axolotl no es fácil, precisa tiempo y espacio : aquello que se intenta abolir.

Confieso no haber visto nunca a un axolotl. Jamás pude sentir la fascinación de Cortázar en el Acuario del "Jardin des Plantes" al descubrirlo. Lo más cercano a un axolotl que haya encontrado hasta ahora fue, en su día, el protagonista de la película "Dans la ville blanche" ("En la ciudad blanca"), dirigida por Alain Resnais. Seguramente el único axolotl en las noches de Lisboa que tenía derecho a dictarle al cassette una frase maravillosa: "Ich tun nichts" ("No hago nada").

En la era del microprocesador (o del plástico, o de la energía, o de la televisión....: en definitiva, "en la era de") todo diverge, todo es teorizable, todo se desarrolla o se degenera, no parece haber espacio para el axolotl. Los infinitos caminos abiertos en la ciencia se entrecruzan febrilmente en una malla cada vez más difícil de abarcar en una única ojeada. "En la era de", la observación es un concepto manual; recuérdese si no aquello de que "el hombre piensa porque tiene manos", y cámbiese el "piensa" por el "observa": nada es contemplable por sí mismo, todo es observable "en función de" (un rendimiento, una utilidad, un instrumento...).

"En la era de" todos somos hijos de Tales de Mileto: el primer filósofo de nuestra civilización, quien marcó el camino de la divergencia, de la separación de los mundos. Tales fue el primer animal bicéfalo sobre el planeta, tomó la bola mágica de la Unidad y la hizo añicos al lanzarla contra la tierra. No en vano fue filósofo, pero también director de la Academia de Náutica, y constructor del canal que desviara las aguas del Halis.

Tales fue múltiple, pero su multiplicidad fue divergente, y ése es su

legado. Sin embargo, como todo buen pionero, nos legó también un presagio: estando sumido un día en sus cavilaciones, no pudo evitar caer en un hoyo que se abría ante sus pies.

El axolotl observa el mundo y no hace nada. Intenta en el silencio, en la quietud, recomponer la bola mágica que destrozara Tales. Sumido en la contemplación pura, como un Buda omnisciente, intenta unir con paciencia sublime los pedazos de ciencia, de arte, de sueños que el hombre se empeña en desperdigar como eco del primer filósofo bicéfalo de la eternidad. Busca conexiones, rastrea, entremezcla, acrisola mosaicos de múltiples sugerencias, esquematiza pero no simplifica. No haciendo nada, lo intenta todo: componer una única melodía de infinitos tonos y acordes. No intentando ser nada, es orgulloso y poderoso, pues todo el universo ha de caber en sus ojos. Su chillido silencioso es un SÍ a todo, a nada, a la perspectiva, a la trascendencia, a la radicalidad.

Mi consejo es: siéntese usted, póngase cómodo por un instante y contemple; piérdase sólo por un momento en el placer de la pura contemplación. Verá como toda la mutabilidad de su entorno, sus propios flujos energéticos, que le relacionan con el medio delatan a gritos un fondo de quietud, de inmutabilidad e identidad. Todo está relacionado entre sí, si es usted capaz de percibirlo. O bien, si no puede usted sustraerse a la necesidad del "tener algo que hacer", acalle usted su conciencia y tome el libro "QUÍMICA ORGÁNICA" (T.W.G. Solomons) y lea su introducción, el axolotl le acecha:

"La mayoría de los átomos de carbono a partir de los cuales se constituyen estas moléculas (los componentes del carbono), han estado en este planeta desde que se formó. En los miles de millones de años que han transcurrido, estos mismos átomos de carbono han formado parte de miles de millones de moléculas y diferentes organismos. (....). Lo que es más sorprendente y, quizá también agradable, es que darse cuenta de que miles de los átomos de carbono que actualmente forman parte de nuestro cuerpo alguna vez fueron parte de los cuerpos de Sócrates, Platón o Aristóteles."

Miguel Osset Hernández

(3er curso de Química)

del servei militar al servei servil

Ben aviat les Corts discutiran el projecte de llei d'objecció de consciència presentat pel govern, i costa d'imaginar-se que les cambres hi introdueixin canvis substancials, atesa llur composició (psocialistes i aliancistes). La llei del PSOE, serà, doncs, aprovada majoritàriament. Sembla com si el govern volgués purgar els objectors, qui sap si per afalagar els militars, amb una llei que és pitjor en alguns aspectes a la d'UCD, i que se situa entre les més dolentes d'Europa.

Els objectors, per descomptat, no ens quedarem impassibles. Abominem l'oli de ricí (alguns la sopa, com la Mafalda) i ningú ens el farà empassar així com així. Rebutgem aquest futur que ells, "gentilment", ens planifiquen: de 18 a 30 mesos, ficats a Protecció Civil, sense cap mena de dret polític o sindical... A l'invent aquest li diuen servei civil encara que més aviat l'hauríem d'anomenar servei servil. Perquè, efectivament, la persona que s'hi aculli -si és que n'hi ha cap- estarà fent de mà d'obra barata per a l'Estat (quan hi ha més de 2 milions d'aturats), treballant gratuïtament en una feina i un lloc que no ha escollit i sota un règim disciplinari paramilitar. A més a més, un cop aparegui la llei "sorgiran" dues categories d'objectors: els de "veritat" i els de "mentida". Un tribunal dictaminarà qui és objector, i a qui no se'l consideri com a tal i, per tant, se l'envia a fer la mili. Ja d'entrada, aquells que basin el seu rebuig al servei militar en raons de caire polític o antimilitarista, no seran considerats objectors de consciència. Evidentment, aquesta situació és del tot inacceptable.

El quid de la qüestió

Jo diria que l'Estat no ha volgut comprendre l'arrel de l'objecció, possiblement perquè posa en dubte la seva mateixa legitimitat. És veritat que gràcies a la lluita, el dret a l'objecció ja ha estat constitucionalment reconegut, però al preu d'introduir-hi una nova obligació: la de realitzar "una prestació social substitutòria", com diu l'articulat del projecte de llei. I jo em pregunto: no es pot ser també objector a questa prestació social? per què a una sí i a l'altra no?

Enfoquem el problema des d'un altre prisma. L'objecció s'ha presentat normalment amb aquests components: a) una actitud de denúncia de l'Exèrcit, el militarisme i el sistema social dominant; b) una actitud de refús al servei militar, en tant que militar i en tant que servei-re

clutament obligatori; i c) una lluita contra el servei militar obligatori. I vet aquí que la resposta del govern consisteix, per un cantó, a silenciar l'esperit antimilitarista de l'objecció i, per un altre, a mantenir el reclutament militar obligatori, afegint-hi, això sí, un servei substitutiu, al qual hi podran accedir alguns objectors, els que "es portin bé" i no barregin el seu "problema" amb crítiques a la institució militar, com si hi hagués alguna relació! El xantatge salta als ulls: "vosaltres feu un servei civil; a canvi no ens emprenyeu i nosaltres continuem obligant cada any 200.000 joves a fer la mili". Queda clar, igualment, que el servei civil fa de pedaç. Mai podrà ser bo, com demanen ingènuament alguns objectors. M'explico: si la llei permetés que qualsevol persona -pels motius que fos- pogués dedicar-se a realitzar feines socials interessants durant el mateix temps que la mili, amb drets polítics i sindicals, al lloc d'origen, sense jerarquies i autoritarismes, llavors... ningú no faria el servei militar. Conclusió: el servei civil sempre ha de ser pitjor que la mili a fi que aquesta es mantingui, o si no, com a mínim, ha de restringir-se a una minoria de privilegiats que passen a convertir-se en l'excepció que confirma la regla. Trist destí per a l'objecció: reforçar tàcitament allò que precisament pretenia suprimir (la mili, l'Exèrcit...).

Conseqüentment, la fita dels objectors no és reivindicar un servei civil sinó l'abolició del reclutament obligatori, entès com un pas endavant en el camí que ens ha de portar a la desaparició dels exèrcits i les guerres. Però el govern no va pas per aquí, tot al contrari. Els nord-americans, l'OTAN i els militars hi pesen massa. El PSOE no suprimirà per voluntat pròpia el servei militar obligatori sinó que, al revés, emparant-se en la idea de "servei civil" pretén estendre el reclutament a les dones, els excedents de "cupo" i els aturats que cobrin subsidi. Quan hi penso em vénen de seguida al cap dues imatges: la primera pertany al passat -això em creia jo-: els treballs forçats, l'esclavitud; la segona pot configurar el nostre futur: el reforçament del Leviatan, de l'Estat supermilitaritzat i autoritari que Orwell intuï en el seu magistral "1984". Amb una notable dosi de maquiavelisme, el Poder en cara vol aprofitar-se dels objectors perquè l'ajudem a justificar un projecte tan monstruós. Rebutjar la seva llei és demostrar-li que s'equivoca de mig a mig: significa també continuar lluitant per una societat lliure i sense Exèrcits.

Jordi Garcia i Jané

(GAMBA)

cap a un "canvi" invers ?

Amb l'aplicació de la " Ley de Reforma Universitaria " (L.R.U.), els PNN de categories superiors passaran a ser fixos. Aquests són la majoria dels professors joves - que varen estudiar entre els 60 i els 70- que, per rebel·lia cap a la generació anterior encara no s'han sotmés al seu judici i no han fet oposicions. Ara, malgrat tot, tindran feina de la més segura en els temps que corren, i una influència i categoria social importants.

Els parlamentaris del partit que ha fet la llei s'han format en el mateix ambient estudiantil que ells. Ara, des del poder, donen una mà als seus companys: la llei es pot veure com un acte més d'una generació que s'ajuda a si mateixa i que s'instal·la definitivament, burlant la generació anterior de la que alguns individus agafaran més d'una "pataleta", a l'estil Fraga.

Malgrat tot, l'ambient del carrer i especialment els dels estudiants no està gaire en consonància amb l'esperit esquerrà i revolucionari d'aquesta generació. Està despolititzat i és corrent que els joves sentin avorriments o aversió per la política. Fins i tot no és estrany que persones de 30 anys diguin que els joves d'avui "són uns fachas".

També els fervents progressistes dels 60-70 han canviat. Fa uns dies, un company em comentava: " Sembla mentida que " tot allò " fos una moda, oi? ".

Sí, hi ha hagut un canvi profund que ha consistit en que el canvi pregonat no s'ha produït. El canvi ha estat la pèrdua dels ideals d'esquerra a favor d'uns altres utilitaris, tal com s'insinua en la comèdia " Glups ", estrenada fa poc.

El fenomen actual, al igual que el dels 60, és d'àmbit mundial. Per exemple, el curs passat a París, els estudiants van muntar aldarulls per tal de protestar contra una llei socialista que els perjudicava. Van ser acusats de feixistes i fins i tot Cohn-Bendit, el líder estudiantil del 68, va córrer a dir que allò no tenia res a veure amb la seva revolució.

Es possible que una generació que es declarava essencialment antifeixista hagi facilitat precisament el perill feixista en la següent?

Encara que l'aparició de les generacions és continua, existeixen àmbits generacionals que presenten una certa uniformitat de confessió, limitats per circumstàncies històriques que els separen. No és que aquestes generacions siguin ideològicament uniformes, però existeixen unes dominants i una afirmació de partit que no es poden contradiir si hom vol estar ben relacionat i obrir-se camí en la vida. Això suposa una certa dosi d'intransigència, encara que les idees dominants siguin democràtiques i liberals, com ara veurem.

Sobretot a partir del Maig del 68, molts varen comprovar que la manera més contun
dent i ràpida d'estendre les idees no s'obté amb el diàleg ni fomentant la cultura, ja
que això costa esforç i no reporta grans beneficis personals, sinó a base d'explotar
la sensibilitat i les febleses de les persones més desorientades, i els interessos im
mediats de la gent que ens envolta, encara que sigui perjudicant a terceres persones
que, com no estan presents, "no els hem de tenir en compte". Així, cal reivindicar en
exclusiva els interessos dels qui tens al davant per tal d'obtenir el seu entusiasme.

Un exemple de tal actitud l'hem tingut en representants de PNNs, subratllant fins
a l'absurd la causa d'interès comú i la inutilitat de dialogar amb els numeraris, men
tre que ells mateixos eren amics personals de qui els interessava.

En moltes facultats literàries, han arribat a donar "aprovat general polític" per
estar bé amb els alumnes sense treballar ni ser competents, tot presumint de "progres".

Aquestes són algunes de les raons per les quals moltes de les places que ara se
ran vitalícies estiguin ocupades per demagogs sense interès per la cultura, de manera
que es justifica la frase que he sentit: "Ara ja tenim altra volta les places univer
sitàries obstruïdes per 40 anys més".

Evidentment, això també ha repercutit en l'ensenyament mitjà a través dels profes
sors "formats" en aquests anys.

Encara que s'ha progressat en molts aspectes, amb actituds anàlogues a les descri
tes, s'ha perdut gran part del capital més valuós d'una societat: la formació personal
i l'ocupació de llocs de responsabilitat per persones capacitades i honestes. El procés
contrari és la creació de paràsits que donen lloc a l'empobriment a llarg termini i al
malestar social (impostos alts, atur, etc...).

Si no es veia clar que aquesta putrefacció del sistema no portava a la revolució,
sinó a un cul de sac (recordeu els lemes: "Quant pitjor, millor", "Reventar el sis
tema", "Demanar el que és impossible") era gràcies a la ideologia propagada per l'ex
plotació de persones poc formades i molt desorientades, fàcilment enlluernades per ide
es molt simples i emotives que els resolen llurs necessitats immediates, socials, sexu
als o de subsistència, però sobretot llur necessitat de seguretat, a través de la fe
en les idees i en els grups o persones que les mantenen dogmàticament. Els grups així
formats poden tenir una fortíssima cohesió interna, i els membres més dependents no to
leren cap diàleg que pugui afectar els mites en els què descansa llur sentiment de su
perioritat grupal. Semblen persones normals, però tampoc són subnormals, com algú ha
comentat a la Facultat.

Per exemple, aprofitant una conversa amical, vaig demanar a un representant de PNNs que em deixés dir-li el que jo pensava d'ell. De sobte, va canviar radicalment i va dir-me que no em volia escoltar perquè jo no deia més que mentides. Vaig convidar-lo a que em donés un exemple, i va contestar que no en recordava cap, però que ho sabia segur. Vaig pregar-li que em deixés parlar, perquè així ja tindria l'exemple si jo li mentia, però va replicar que no ho necessitava, perquè n'estava absolutament segur i no li calia escoltar-me.

Comentant el fet a un company també representant, va dir que si l'interpel·lat sabia que jo l'anava "a destróssar", era "lògic" que no em deixés parlar. Bona manera d'observar el dret al diàleg!

Un altre representant em va dir que l'individu en qüestió necessitava un dogma al qual agafar-se com a un clau de salvació i que no podia fer res sense algú més fort que el recolzés. Bona descripció d'un representant PNN! El representant autòmata!

Parlo amb un company seu de carrera i diu que des que estudiaven que no és possible comunicar-se amb ell, si no és a través del líder del seu grup, que intentar altra cosa és donar-se de cap contra la paret...etc.

També hi ha qui em diu que és un imbècil, però jo no ho penso així. L'eficàcia d'aquestes actituds, sobretot en política, és terrible i constitueixen un recurs natural d'actuació conjunta basada en la confiança en un mite i en un líder. Precisament el nazisme va recórrer a aquest tipus d'estructura, que pot fer-se generalitzable per desesperació social i decaïment cultural. Si fóra cosa d'imbècils i subnormals, no caldria preocupar-se.

Com a corol·lari podem dir que les idees que més es propaguen no són sempre les més beneficioses o justes a llarg termini, sinó les que troben més fàcils vies de propagació, i una oposició ineficaç.

I com més ignorants i tancades al diàleg siguin les persones, més perill hi ha del triomf d'idees desastroses i abusives. Recordem l'obra d'Orwell titulada justament "1984", en la que la "Veritat" és allò que diuen els que poden fer callar els altres; o la més recent obra del físic Snow, "Estat de setge", que ens dóna l'alarma pel fet que la gent es tanqui en cercles exclusius (de "Veritat" també exclussiva) ara que s'apropa una situació crucial.

Xavier Lumbarres i Fèraud
(ex-representant de PNNs)

Deportes

¿Puedo permitirme el lujo de imaginarme su asombro?

Si estuviese en su precisa situación, ésa sería mi reacción. Desde mi bautizo en esta facultad hasta nuestros días, no recuerdo haber tenido el placer de leer alguna crónica sobre las actividades deportivas de nuestra, no sé si querida, segunda casa.

De todas las actividades extraoficiales (cine, fiestas...), probablemente sea el deporte la que ostenta menor participación por parte de los estudiantes de la facultad. Y que por ello sea la que tenga más motivos de frustración, olvido e indiferencia. No existe un ambiente deportivo generalizado, del cual se pueda participar, bien directa o indirectamente.

Probablemente sabrán de la existencia de un equipo de fútbol pero, sin duda alguna, la causa primordial de tal conocimiento sea la fiesta de San Alberto. ¡Sí! ¡Exacto! Partido profesores-alumnos. Que, por cierto, han sido los profesores quienes se han llevado la honra este año. Nada más y nada menos que 5-1. Pero, ¿cuántas personas sabían este resultado? ¿cuántas fueron a presenciar el encuentro?

Mas, no todo se centra en este equipo y en este partido. Hay ligas universitarias para todo tipo de deportes. Y se trata de que el nombre de "FISICAS" compita con los nombres de las restantes facultades. Si no en todas las competiciones, en aquellas que pueda presentar un equipo.

El año pasado hubo participación de tres equipos : fútbol, baloncesto y atletismo. Pero ...¿lo sabían? ¿Sabían qué posición ocuparon al finalizar la liga? ¿Se enteraron de algunos de los resultados?

Este año, el número de equipos se ha incrementado. Mientras que el equipo de baloncesto ha desaparecido, los otros dos siguen adelante, junto a los nuevos creados de fútbol-sala, ping-pong, ajedrez y tenis.

Se pretende que aparezca por la facultad el susodicho ambiente deportivo. Se intentará ir informando a través de notas aósdadas en el panel perteneciente a la C.A.F. de los calendarios de las distintas competiciones en que participe nuestra facultad, así como los resultados de los distintos encuentros, clasificación...

Se tratará de crear una estructura deportiva interna lo mejor organizada posible, y que así los siguientes años se mantengan los equipos existentes y se creen nuevos. Propuestas de formación de otros equipos (como es el caso del balonmano y voleibol) han aparecido, pero el inicio de las ligas correspondientes han impedido sus inscripciones. El próximo curso podrían formar parte de ellas.

Consiste en que toda la facultad participe en estas competiciones. Tal como anteriormente he dicho, si no directamente, indirectamente. Alegrándose con las victorias de nuestros equipos y entristeciéndose (algo más difícil) con las derrotas.

creació literària...

"Dormidos al tiempo y al amor. Un largo camino y sin ilusión que hay que recorrer, que hay que maldecir."

Estoy aquí, de pie, sobre la cuerda floja. Llagas en las manos.

Distraídamente.....No me sujetaré.

¿Hablamos de amor? Me detendré a escuchar el viento.

¿Hablamos de muerte? Morir, pero ¿hacia dónde?

Grita un ser humano. Es el dolor.....

Una mano. Una anciana. Un carro de compras. Un periódico. La lluvia. Hablamos.

Una mesa. Un hombre. Un gargajo. Un vaso. Hablamos.

Un rostro. Una mujer. Una historia de amor. Dinero. Hablamos.

.....Era un eco.

- "Eso, no es el hombre"- . Entiendo que es pedante.

"Todos pretenden saber y decir lo que piensan ser con elegantes palabras y ejemplo duro a la vez."

Decidme, habladme de un lugar donde se ubiquen desarraigados.

Neruda escribió: "Mi alma es un carrusel vacío en el crepúsculo".

Quisiera ser un poeta. Describir; una piedra, un sueño, una salamandrea, un ángel cornudo, un seno, un tren, una voz, un dolor.....

"Tus pechos locos crecén hacia mí dando saltos de cierva enloquecida".

Tal vez me quede en una poesía que se burle de sí misma y que disimule una filosofía amarga y enérgica.

"Quiero sentir algo que me huela a vida. Que mi sangre corra loca de pasión. Descubrir la música que hay en la risa, la luz oculta y el amor".

Encended una vela. Tal vez decida partir a estar con vosotros.....

¿Oís el "Rumor"?

Quiero atreverme a escribir un poema. Que la imaginación y el lenguaje hagan el resto:

Sentado sobre el viento, agazapado,

Perteneciendo al huracán

Trenzo los últimos crepúsculos.

Aún. Náusea.....

Soy un sueño trasladado, un giroscopio anhelante...

Un galope tardío.

Extremos melancólicos yacen sobre mi cuerpo

Como caracolas extenuadas en el perfil de una ola

Gemidos del salitre

Encogido, muerdo el final de estos espacios

Espantado. Grito. Y caigo.

Abismo.

"Sentimiento de amor".....Sólo son cuestiones.

"Despiertos al tiempo y al amor. Un largo camino y con ilusión que hay que recorrer desde ahora hasta el fin."

A Jesús de la Rosa

¿Qué es la madurez?

Xochipilli-Baco

Os dejo unas frases atrevidas:

"Vivir no es tener bien puestos los pies sobre la tierra, esa es otra de las mentiras que nos han enseñado, vivir es pensar en la profundidad de la tierra bajo nuestros pies, es enfrentar la vida y la muerte".

Nietzsche

"Pretendo que si existe algo más despreciable y abyecto que el hombre son los hombres. Ningún razonamiento podría convencerme de que la suma de unidades sórdidas puede dar un resultado exquisito".

"Tengo por objeto la sensación, sentir que existo incluso en el dolor. Este "vacío implorante" es lo que nos impulsa al juego, a la guerra, al viaje, a todas las acciones intensamente sentidas, cuyo principal encanto es la agitación inseparable."

Lord Byron

A. C. 2ºB

Neurosi Telefònica

Som a l'any 1983 després de Crist. Tota Barcelona està deserta, ple Agost i tothom ha marxat de vacances... Tothom? No! Perdut en la immensitat de la ciutat, voltat per mastodònics edificis de molts metres d'alçada, conglomerats de pedra, ferro i ciment amenaçadors, en una petita cambra d'un dels incomptables pisos, es troba el nostre heroi. Sol, sense cap ajut, patint estoicament les adversitats climatològiques (40° C a l'ombra, 90% d'humitat, 0 m/s d'oreig no marí, els carrers buellant evaporen fums xafogosos), el protagonista d'aquesta aventura èpica, infatigable, tenaç, voltat per un piló de llibres i un munt de papers i fotocòpies i carpetes, lluita despietadament contra el repte de l'assimilació vertiginosa dels més esotèrics coneixements científics. Un rera l'altre va devorant, amb fam insaciable de saviesa, cadascun dels conceptes que es creuen en el seu camí, avançant inexorablement sempre endavant. Vencent formulismes matemàtics superenrevessats, esquivant enigmàtiques demostracions, plenes fallàcies enganyadores, superant els cops baixos de la lletra meruda o mal impresa..., un estudiant es prepara pels exàmens de setembre.

Aquest estudiant no és altre que jo. Un petitíssim i absurd error tècnic al juny i m'ha quedat una assignatura.

Porto mitja hora estudiant i els meus pensaments deixen la rigurositat intel·lectual dels llibres de text o consulta i dels apunts i començo a divagar. L'enemic contraataca perillosament, interrompent-se per l'ala dreta, disposat a disparar amb armes psicològiques. Un element subversiu ha aconseguit infiltrar-se en el meu territori i, aliat amb el cansanci, fins ara dominat perfectament per la meua força de voluntat, ha obert les portes de la imaginació i el desig ...

Estem a l'estiu. Tothom ha marxat de vacances. Un sol esplèndid llueix. No gaire lluny, unes platges magnífiques i un mar refrescant... Un gelat immensa.. Una bona cervesa...

La carn és feble i el meu esperit defalleix. No es pot lluitar contra la traïció, el joc brut i deslleial. Una punyalada per l'esquena i cedeixo davant la temptació.

Podria trucar algú. Ja n'estic tip d'estar aquí dins ... Però tothom és fora i no sé a qui trucar ... I haig d'estudiar -últim, infructuós i inútil intent desesperat per mantenir-me victoriós -... Aquest matí he parlat amb en Carles i ha dit que marxava havent dinat. Segur que s'hagués apuntat a fer una bona cervesa i fer petar la xerrada... Ahir em va dir que la Mireia encara no havia tornat... No queda ningú a Barcelona!! Estic sol!! Amics!! Companys!! Per què m'heu abandonat?? Una immensa soledat i unes inapreciables ganes d'estudiar m'aclaparen... Podria trucar a ...,

però no en tinc ganes, potser un altre dia... Podria provar sort amb en Marc. Segurament ja haurà quedat amb la xicota. Són gairebé les set, però no perdo res per provar-ho.

A veure on tinc el número...D...E...F...Fa...Farreres, Marc Farreres, 3335702.

-

- Marc?

-

- Estudiant. (Un gran sospir de resignació). Ja t'ho pots imaginar.

-

- No, aquest matí no estava a casa.

-

- Doncs per això et truco. Tens algun compromís?

-

- Ja és mala sort. Hagués pogut trucar una mica abans. Estic fart d'estar aquí i em venia de gust sortir a donar una volta. Una bona Völl... Ben fresqueta... No et fa...

-

- Pensa-ho bé, una cerveseta fresca, un bon cigarret...

-

- Sí, és clar. Les dones són les dones.

-

- Sí, home, ja ens veurem. Aquests dies ets per aquí ?

-

- Pels matins no em va gaire bé.

-

- Tant fa. No hi ha res important a explicar. Només era per distreure'm i no estudiar.

-

- Ves, ves. Que vagi bé. Dóna-li records.

-

- Adéu.

-

CLOC!! (El soroll del cop fort ha ofegat el renec que he pensat).

Mala sort. Si hagués trucat mitja hora abans haguéssim pogut sortit a donar un tomb.

Qui més deu quedar per Barcelona?.....

Hòstia!! Però si tinc el telèfon de la Clara. És clar, tots dos es diuen Ferre_
res. Ell aquí, al final, i ella dalt de tot de la pàgina F. Com a mínim fa tres anys

que no la veig. No estava gens malament. Quan me'l deuria donar, el número? No recordo haver parlat amb ella per telèfon. Potser quan vàrem fer aquell treball. La podria trucar. Què diria?. Es quedaria amb un par de nas. Per què no la truco? Quin disbarat. Si fot la tira de temps que no la veig. Només ens coneixem de l'escola. Trucar-la sense cap motiu? Em prendrà per boig. Però no hi tinc res a perdre. Qui sap, potser també està cansada d'estudiar, o sola i morta de fàstic a Barcelona. Estaria bé que la truqués. Però no tinc collons. Només de pensar-ho seriosament em poso nerviós. Si s'hi posa ella em farà un embolic amb la llengua i no sabré què dir... Trucar-la així de cop, se'sse més ni més....

M'he aixecat i estic donant voltes per l'habitació. A veure per què carall no he de trucar? Si és molt senzill. Marques el número, esperes una estoneta fins que diuen:

- Digui?
- Què hi ha la Clara?
- Sí, ara s'hi posa, un moment...

Això si no contesta ella mateixa. Clar que la cosa més probable és que no contes ni ningú. També deuen estar de vacances. I si contesta algú et dirà que és fora. No, si no passa res. Si no hi és, mala sort i si hi és....

- Clara?
-
- Sóc en Quim, Quim Trullàs.
-
- T'estranya que t'hagi trucat?

-
- No, si a mi també m'estranya, però he vist el número de telèfon i he pensat...

Estic estudiant, saps? I n'estic fart i em venia de gust xerrar amb algú. Aquí, a Barcelona, ja no hi queda ningú....

Amb una mica de sort, no és molt difícil, era una noia força decidida i espavilada, accepta la proposta i sortim a fer una cerveseta. Vinga..."Tiuu"...Marca el número d'una punyetera vegada. No et posis nerviós. Total, si et pren per boig és com si no la coneguessis, no us tornareu a veure, i si no, o no hi és o no t'has de quedar aquí avorrit.

Sembla mentida que només despenjant, pitjant un botó i marcant un número es pugui canviar el futur, encara que només sigui el futur immediat. Mai saps què passarà si truques o no truques, o com serà la conversa un cop contestin. "Joder", quina merda, sóc un cagaduttes. Tan fàcil com és trucar per telèfon. Només....

RIIIIIING////////RIIIIIIIIIING////////RIIIIIING.

El telèfon! Estan trucant. Qui pot ser? Calla! Potser és ella. Telepatia. Seria acollonant!! Acollonidor!!

RIIIIIING////////RIIIIII - Sí????

-

- Sí, jo mateix.

-

- No, no et prenc el pèl. Em dic Quim.

- Ho sento, però jo no sóc aquest Quim. Tu vols parlar amb una altre Quim.

-

- No, tranquil·la, no t'has de disculpar. Una curiosa casualitat.

-

- Adéu. CLOC.

Quin espant, m'hatallat la respiració. T'imagines que arriba a ser ella? Què bèstia !!.

Després d'unes aspiracions profundes per retornar el cor al seu batec normal, sacsejo el cap violentament per treure'm idees estojarrades i au, a veure si torno a concentrar-me i estudio una mica.

Què cony concentrar-me!! La truco i ja està.

A veure 2....7.....5.....4.....8.....1.....6.....

Ho veus què fàcil és? Ja està.

Tiiii....Tiiii....(Senyal que poden contestar d'un moment a l'altre).

Hòstia, quin cangueli. Com soni moltes vegades aquest tiiii....tiiii se m'haurà assecat la boca quan contesti. Respira profundament. Concentra totes les energies en la veu. Vigila no tremoli l'auricular. Agafa'l amb força. Encara que estiguis tens, ells no et veuran. Descarrega la tensió en una veu forta i segura. El que s'ha...

- Mmmm. Si...Eehhj...Joque...Què..Què hi ha la Clara?

-

- Ah. No hi és...

-

- És fora...

-

- Sí, sí, és clar... No té pas el telèfon?

-

- Digui. Ja pot dir. Tinc un lllapis a la mà.

-

- 745,...

-

- 23.....16. 7452316.

-

- Molt bé, moltes gràcies.

-

- Adéu...CLOC

Aiiiiiii!!! (Com si sortís fregant el pal..) Per poc. Una mica més i ho aconse-
gueixo. Mala sort. Tan bé com ho havia fet. Llàstima que no hi fos. Però m'han
donat un altre número. Puc trucar-hi. Ara ja estic embalat. La segona vegada és molt,
molt més senzill. Però, què li dic? Aquest número segurament és de fora de Barcelona
i no podré convidar-la a prendre una cervesa. Quedem per un altre dia. Ara ja he
començat i haig d'acabar. A veure:

7.....4.....5.....2...3.....1..6.....

Tiiiiiii.....Tiiiiiii.....(Si fa o no fa).

Merda!!! (paraula literal dita en veu alta). No sé si a vosaltres també us passa,
però segons com és el soroll del tiiiiii intueixo si contestaran o no. El tiiiiii que
sento sembla que ressoni per tota la casa, la casa totalment buida, cap ser viu on
reflectir-se. Un so que mai ningú no sentirà. Entrarà i sortirà pel mateix auricu-
lar, retornant-me el pressentiment desmoralitzador.

Tiiiiiii.....Tiiiiiii.....Tiiiiiii.....Tiiiiiii.....CLOC/

Efectivament, com us havia dit, no hi havia ningú. No hau...

RIIIIIIIING////////RIIIIIIIING////////RIIIIIIIING//////// Una altra vegada? RIIIIIIING/

//////// RIII Qui serà? //////////

- Si?

-.....

- En Quim? Sí, però em sembla que tu vols parlar amb un altre Quim.

-

- Per quin número demanes?

-

- Doncs sí. Aquí és aquest número. Estàs segura que és aquest número?

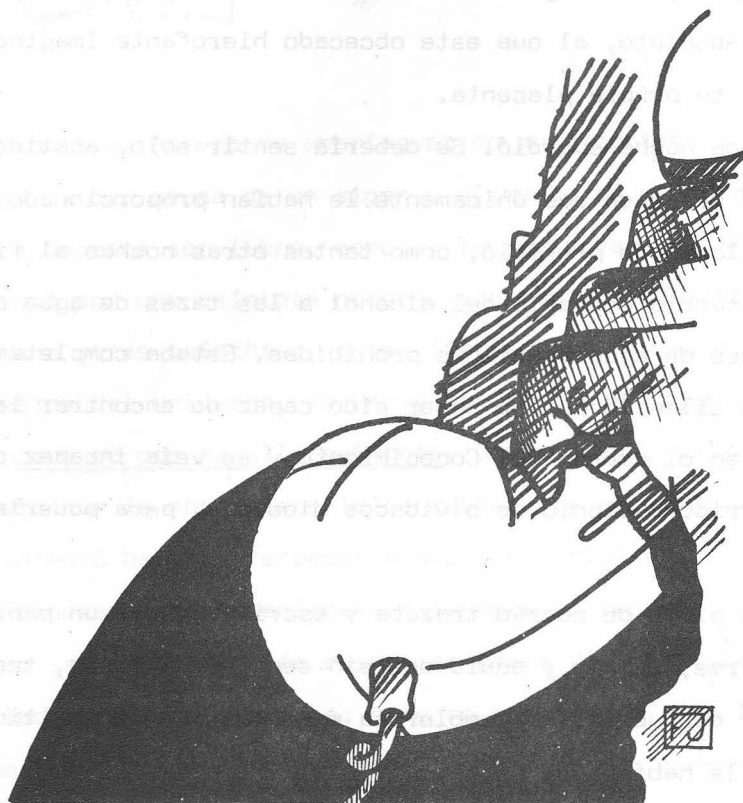
-

- Sí, sí, exactament el mateix número. El deus tenir equivocat.

-
- Mala sort. Ho sento.
-
- Eii!! Espera un moment. No et diràs Clara?
-
- Com has dit?
-
- Estàs segura?
-
- No seràs la Clara Ferreres?
-
- Ferrer?! Quasi!!!
-
- Uffff. És molt complicat d'explicar... No sé per on començar...
-
- No! No pengis!! Escolta, no vols pas anar a prendre una cervesa o qualsevol cosa bebible?

QUIM

5è. curs.

LA FUNCIÓN FUGITIVA

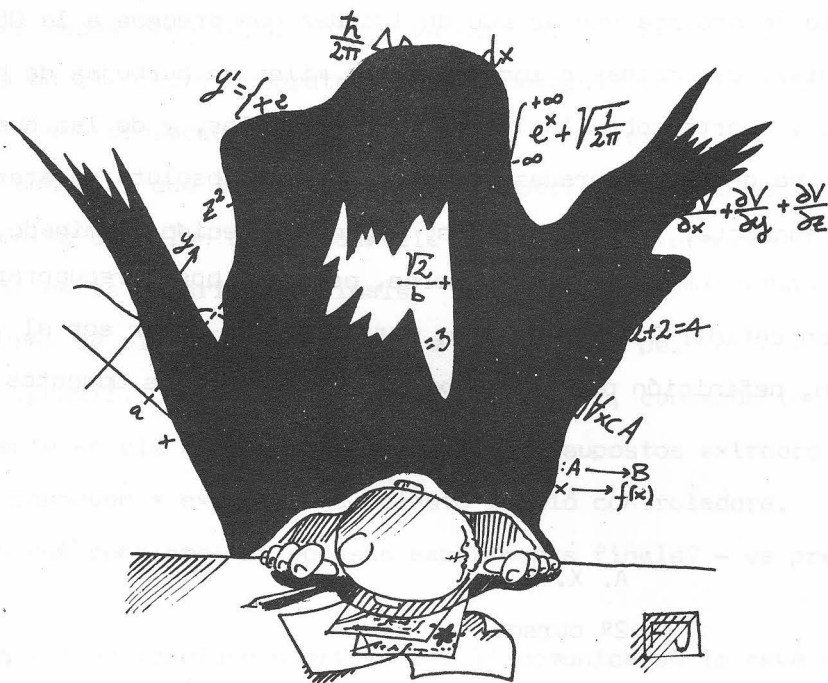
No tengo noción del siglo ni del lugar donde esto sucedió, pero me consta, sin duda alguna, que ocurrió.

Debió de ser un taumaturgo inteligente e intuitivo: su nombre se repetía como una onda armónica en todos los abominarios de la época. Durante interminables años de paciente estudio había buscado la FUNCIÓN: una función exacta, hermosa y extremadamente simple, que supusiese la clave del Universo conocido y por conocer, que representase todo lo divino y todo lo humano, que incorporase en su trazado y en sus incógnitas el significado y el sentido de la vida y de la muerte, que supusiese el látigo revelador de la oscura sangre del misterio. Allí se podrían interpretar el Bien y el Mal, la gramática del pensar y el sentir, simbolizar la duda, el temor, la magia, la ciencia y el arte. En sus infinitas derivadas se leerían el dolor, la ansiedad, el desconcierto humanos, los enigmas y los actos, el conocimiento absoluto del Universo; debería contener en su seno la definición del Mundo y su entorno. Debía ser, en definitiva, una función que quien la pudiese sentir, contemplar y comprender, vería en ella, tibio y cristalino, el tan buscado Teatro de la Memoria, donde todas las cosas son recordadas y se hallan protegidas del inexorable Olvido; vería Tiempo, Muerte y Gehena, el minúsculo e inmenso Aleph, la Última Puerta, el Todo y la Nada, los contrarios enfrentados; la Luz, finalmente, que ilumina a los Elegidos. Era pues, esa mágica combinación de números, letras y símbolos una identificación de lo Absoluto, al que este obcecado hierofante imaginaba desprovisto y perdido, expósito en su propia placenta.

Pero una noche sucedió. Se debería sentir solo, abatido por tantos lustros de infructuosa búsqueda que únicamente le habían proporcionado soledad, ceguera y olvido. Aquella noche prefirió, como tantas otras noches al final de su vida, la satisfactoria y turbia compañía del alcohol a las tazas de agua caliente que solía tomar en sus noches de elucubraciones prohibidas. Estaba completamente borracho, quizá sollozando en silencio por no haber sido capaz de encontrar la función originaria, él, que estaba en el umbral del Conocimiento y se veía incapaz de traspasarlo - quizás por un aburrido designio de olvidados dioses -, para poderle dar una definición al Universo.

Con su pluma de cuervo trazaba y escribía sobre un papiro salpicado de vino rancio, letras, signos y equidades sin sentido aparente, teoremas o fórmulas seguramente por descubrir. Su temblorosa mano buscaba en las tinieblas el pomo de la Puerta que le había sido negada.

Y de pronto, SURGIO: entre la malla de trazos de tinta negra, se percató de que aquellos garabatos desperdigados por el papel poseían una relación inherente, una conexión razonable, algo que poco a poco iba tomando forma y acomodándose lentamente en su cerebro, que lo acogía asombrado. Había encontrado por fin su FUNCION, su resultado soñado, allí, en aquel caos matemático-simbólico, existía el parto sin dolor de aquello que tantos años le había costado engendrar y gestar en su mente para al fin ser vomitado en un instante de ebria clarividencia.

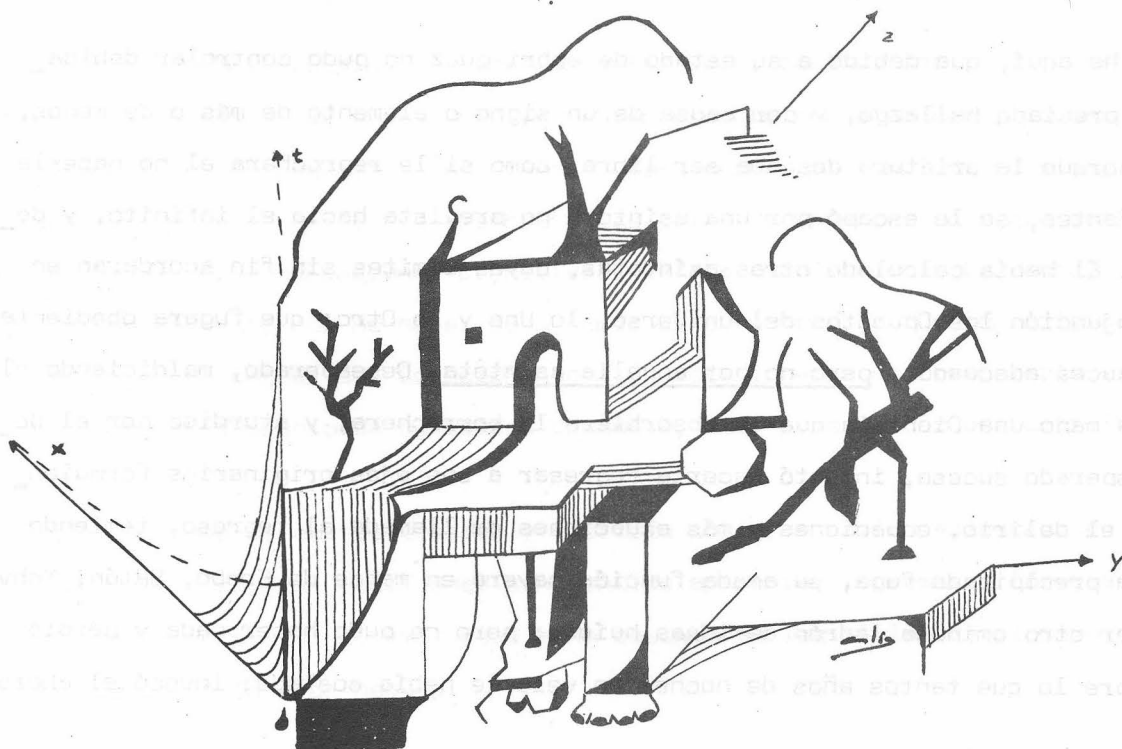
Mas, he aquí, que debido a su estado de embriaguez no pudo controlar debidamente tanpreciado hallazgo, y por causa de un signo o elemento de más o de menos, o quizás porque la criatura deseaba ser libre, como si le reprochara el no haberla concebido antes, se le escapó por una asíntota no prevista hacia el infinito, y desapareció. Él había calculado otras asíntotas, cuyos límites sin fin acordaran en mágica conjunción los Opuestos del Universo, lo Uno y lo Otro; que fugara obediente por los cauces adecuados, pero no por aquella asíntota. Desesperado, maldiciendo el no tener a mano una Dionisia que le absorbiera la borrachera, y aturdido por el doble e inesperado suceso, intentó hacerla regresar a sus ejes originarios formulando, ya en el delirio, ecuaciones y más ecuaciones de llamada al regreso, temiendo que en esa precipitada fuga, su amada función cayera en manos de Erebo, Satán, Yahvé, o cualquier otro ominoso ladrón de ideas huídas; pero no pudo hacer nada y perdió para siempre lo que tantos años de noches en vela le había costado; invocó el ahora,

odioso Destino, pero por única respuesta recibió una insolente bofetada de aire frío en la cara. Dicen que lloró amargamente durante cien días y cien noches, y que tras llamarla por última vez se quitó la vida ideando una integral asesina.

Y os preguntaréis sin duda qué fue de esa fugaz FUNCION, y yo os puedo responder que esta eviterna ecuación vaga infinitamente por el Espacio, recorriendo en su perfecto movimiento dimensiones incomprensibles para nosotros, pero en las que ella se acopla con tanta sabiduría como sería el enhebrar en un instante $t=0$ todas las agujas perdidas y por perder en la Tierra. Es esta exquisita función la que a veces se introduce en las mentes en las que se cree encontrar un adepto o un iniciado, y al atravesarlo le provoca ese estado de lucidez que precede a la Obra, la Aserción o la Idea Genial, escondidas e inmanentes en miles de burbujas de hueso que han nacido, latido y muerto sobre la Tierra durante siglos, y de las que muy pocas han tenido la fortuna de ser laceradas por esta fórmula absoluta en eterno viaje, que busca desesperadamente, ya, que alguien, algún agradecido Iluminado, idee otra función a la que poder sumarse y superponerse, para así poder recuperar las asíntotas que le harían definir lo indefinible, y así también poder ser el vaso conductor del Universo, definición precisa y exacta hincada en los Opuestos, sosten de la Creación.

A. X. A.

2º curso.

CERVELL GLORIÓS

Quan va arribar l'Edith, el Consell Universitari ja esperava. Va anar al gra amb rapidesa, com era habitual en ella.

- Bé -va començar-, haureu notat que últimament existeixen certes barreres a la informació sobre el projecte del meu departament. Durant aquests dies hem ocultat el que és essencial, fins i tot a vosaltres, però calia actuar ràpidament. El consultar-vos hauria estat una pèrdua important de temps.

- Això és una greu irregularitat - va interrompre l'Esteve, l'ancià químic.

- Les raons eren importants - va continuar-. Com sabeu, tenim aïllat un cervell humà en el nostre laboratori. Vam aconseguir un món artificial per a ell, alimentant-lo amb sensacions artificials. Vam estudiar el seu comportament. Crèiem que el cicle sanguini que li vam procurar era perfecte, però està degenerant. Els nostres especialistes calculen que el cervell morirà en les properes hores. Entretant, hem improvisat certs experiments finals.

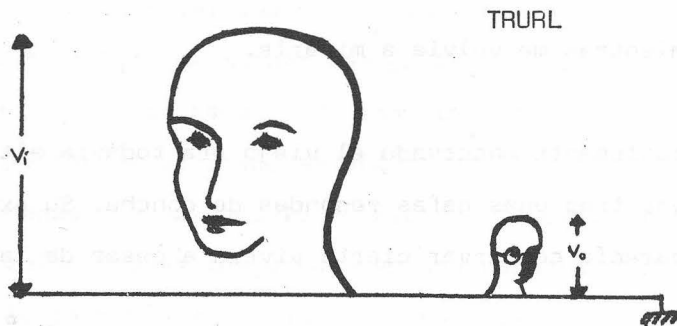
Després de dir això va passar la seva mirada pel conjunt de científics que formaven el Consell. Cap no era psicòleg com ella i, conseqüentment, eren ignorants en tot, excepte en els moments d'aconseguir pressupostos extraordinaris. En aquestes ocasions passaven a exercir una molesta funció controladora.

- En què consisteixen aquests experiments finals? - va preguntar en Sebastià, el geòleg.

- Bé - i va somriure obertament-, li comunicarem la seva veritable situació.

Davant la sorpresa mirada dels altres, va prosseguir:

- Només cal fer-ho d'una manera natural. Com ho explicaria?; vostés saben que el món on ell creu viure és essencialment igual al real de fa uns anys, ja que en fer-ho així ens hem evitat certes complicacions innecessàries. En Jordi, que és físic, sabrà el què dic: calculo que justament en aquest instant el nostre cervell creu estar llegint aquesta història en un article de PLANTA 8.

el espejo árabe

En verano, los días tormentosos irradian cierto encanto que siempre ha elevado mi ánimo. Vagar por las calles sin tránsito bajo el lechoso manto de las nubes y respirar el aire fresco y limpio que deja la lluvia es un regalo inesperado para los, en esa época, menguados habitantes de la ciudad.

En un día como ese fui por la tarde, como otras veces, al barrio antiguo a recorrer esas viejas librerías donde se espera encontrar aquellos secretos perdidos que no ofrecen las ediciones modernas. Pocas veces se halla algo valioso pues los afortunados poseedores de dichos tesoros no acostumbran a desprenderse de ellos y, además, los buscadores son legión. Pero existe un placer en la búsqueda que la justifica plenamente.

Había ya visitado los lugares habituales sin conseguir nada cuando pasé ante una tienda de antigüedades. Lo infructuoso de mi búsqueda no había enfriado mi humor y estaba aún predispuesto a gozar con la observación del arte. Al ver un cartel en la puerta que anunciaba entrada libre a los curiosos no resistí mi impulso y crucé el umbral. El recinto era alargado y no muy amplio. Era un ancho pasillo abigarrado de objetos diversos. Más bien oscuro, dejaba que la blanquecina luz de la calle se difundiera irregularmente dando un aspecto irreal a las venerables antiguallas allí reunidas. Me entretuve largo rato mirando un viejo mueble, una pistola de chispa; un jarrón decorado en policromía. Pasó el tiempo, tan fascinado estaba, y apenas me dí cuenta de que era el único visitante del local. Seguía mi recorrido totalmente abstraído tal vez en un cuadro o en una curiosa lámpara, cuando descubrí el espejo.

Debo confesar que me atraían los espejos particularmente, o quizás lo que me seducía era contemplar mi imagen. Cada espejo es un misterio pero, ese espejo, era algo especial; de cuerpo entero y cristal perfecto, su marco dorado mostraba raros adornos y también una curiosa inscripción en árabe, o eso creí, en su parte superior. Estaba inmerso en la pureza de su imagen cuando interrumpió mi contemplación una voz quebrada de anciano.

-¿Te gusta?.

Le contesté mientras me volvía a mirarle.

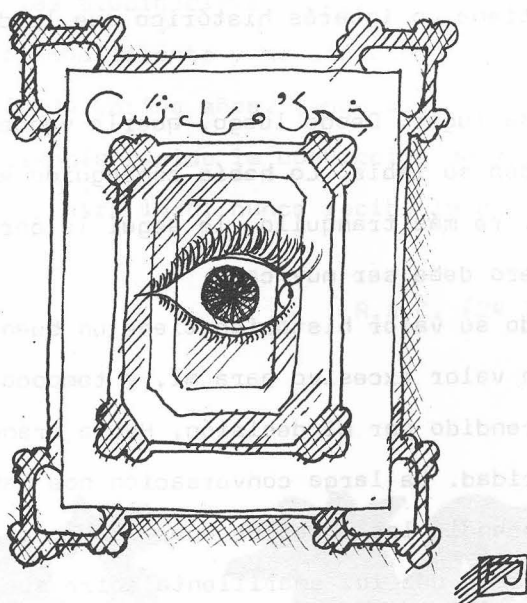
- Es bonito.

Aunque apreciablemente encorvado el viejo era todavía alto, y me miraba con ojos inquisitivos tras unas gafas redondas de concha. Su expresión era seria e inteligente y parecía conservar cierta viveza a pesar de la edad. Me habló con interés.

- Tiene una larga y curiosa historia de la cual sólo conozco una parte. Como habrás observado, es de manufactura árabe. Me contaron, y no sé si es cierto, que lo construyó un tal Mohidín Abenarabí. Maestro de la secta de los Sufíes.

Me miró interrogativamente y asentí con la cabeza. Sabía algo sobre ellos y sus esotéricas creencias.

- Eso fue en el siglo XII, -dijo- cuando los moros dominaban España. Sabrás que en esa época los espejos no eran de vidrio, sino de metal pulimentado, y se da por hecho que no fue hasta el siglo siguiente que los venecianos inventaron el actual. Se dice que dicho árabe enseñó a un veneciano su secreta técnica en uno de sus viajes. No sé si será verdad. También se me dijo, y eso ya es más incierto, que posee propiedades mágicas.

Algún diente de oro brilló tras su sonrisa.

- Lo cierto es que según unos documentos que acompañan al espejo, éste perteneció a algunas personalidades más o menos conocidas de la Historia Ibérica; Alfonso X y Ráimundo Lulio, por citar algunos.

El viejo me estaba dando una verdadera conferencia, pero la narración ejercía sobre mí un encantamiento del que no quería librarme y seguí escuchando con una avidez notable. Me enteré de muchas más cosas reales o inventadas, acerca del espejo y de cómo había ido pasando de mano en mano a lo largo de ocho siglos entre extensos e inevitables períodos de oscuridad. También supe de extrañas circunstancias relacionadas con quienes lo poseyeron. Me explicó que el espejo y los papeles con él relacionados los obtuvo en una subasta. Tal como pudo saber, el último propietario se había suicidado y su familia empeñó algunos bienes para poder sobrevivir.

A lo largo de la charla mi interés había aumentado hasta el punto de lanzarle al misterioso objeto largas miradas plenas de un respeto casi reverencial. Interrogué ocasionalmente al anticuario para que no decayera su elocuencia. En cierto momento le pregunté por la inscripción que mostraba el marco.

- Sí, es una inscripción curiosa.- Respondió.- En árabe antiguo significa "NO TE MIRES AQUÍ SI NO QUIERES VERTE".

Sentí un escalofrío irracional. ¿Qué tendría ese cristal de extraordinario?. Me tranquilicé a duras penas. Estaba dejándome influir por el anciano. Era, desde luego, un cuento increíble. El vidrio es sólo vidrio y, como se dice por ahí, el que no cree en brujas nunca encuentra ninguna. El viejo debió darse cuenta de las prevenciones que comenzaban a asaltarme y me dirigió una mirada burlona.

- Naturalmente, no tienes por que creer que este espejo sea algo fuera de lo normal. De todos modos tiene un interés histórico que le da gran valor. ¿Te interesa comprarlo?.

Eso puso las cosas en su lugar. Desde luego, quería venderme el espejo y había intentado envolverme con su labia. Lo había conseguido en parte, pero mi razón se imponía finalmente. Ya más tranquilo, le seguí la corriente.

- No sé, me gusta mucho pero debe ser muy caro.

- Bueno -dijo- considerando su valor histórico tiene un buen precio.

Y me lo dijo. Era de un valor excesivo para mí, y tampoco me atraía hasta ese punto. No pareció sorprendido por mi decisión. Había transcurrido la tarde y la penumbra era casi oscuridad. La larga conversación nos había distraído de ello. El viejo anticuario encendió las luces de una lámpara colgante digna de un salón barroco la cual derramó una luz amarillenta entre sus colgantes geométricos.

- Tengo algunas cosas que hacer -dijo-. Cerraré pronto, pero puedes quedarte hasta entonces si quieres seguir mirando cosas.

- Gracias. Me iré dentro de un momento.

Se dirigió a un escritorio al fondo de la galería y, tras sentarse, comenzó a manosear papeles.

Ya iba a irme cuando el espejo atrajo mi atención. NO TE MIRES AQUÍ SI NO QUIERES VERTE. Volví a sentir miedo. ¿Me atrevería ahora a mirarme a pesar de la inscripción?. No iba a amilanarme ante un vulgar cristal. Me obligué a mirar mi imagen y admiré de nuevo su claridad. Todo eran tonterías, pensé, y sentí alivio.

Y en ese momento mi imagen varió. En rápida sucesión surgieron grotescas figuras. Ahora era un niño riéndose, ahora una mujer deforme o un viejo encogido de enmarañada barba. Multitud de momentáneas visiones desfilaban ante mí y en todas ellas me reconocía un poco. Los ojos crecieron y ocuparon todo el espejo, y el espejo mismo creció en torno mío y pareció absorberme. Y yo era los ojos

y en ellos y en mí variaban las expresiones y los significados. Y creí que iba a perderme en algún lugar recóndito, y surgió de no sé donde un horrísono grito. Y el grito fui yo, y el grito rompió algo dentro de mí y todo alrededor mío.

Me descubrí de rodillas en el suelo agarrándome la cabeza con las manos y chillando. Mientras, el espejo estallaba en innúmeros cristales que devolvían multiplicando mi patético aspecto y caían en cascada con un ruido estridente.

El viejo marchante estaba a mi lado y su voz sonó amarga.

- Has destruido lo irremplazable.

Me desmayé.

Desperté en un hospital. Me dieron enseguida de alta pero me enviaron a un psiquiatra. En la segunda sesión acabó explicándome que, obviamente, sólo había sufrido un ataque pasajero del que era culpable mi exhuberante imaginación. Me había autosugestionado hasta un punto en que las alucinaciones habían hecho presa de mí. No tenía mucha importancia. Me recetó un tranquilizante y me dió buenos consejos para el futuro.

Aún ahora, después de varios años, tengo alguna pesadilla. También es cierto que en algún lugar de mi conciencia reside la convicción de que no sé muy bien quién soy. Pero mi vida es normal y, por otro lado, nunca recibí la cuenta del espejo roto.

R.A.C. (2ª Tarde)

W. J. J. J.

...vuelve por navidad!

¿Qué es lo que recuerdas de la época en que fuiste un niño?

Te levantabas temprano cada mañana para ir al colegio. Todos hemos aprendido en la escuela una multitud de cosas: cultura patria, caligrafía, la tabla de multiplicar y bailes regionales; leíste algún que otro libro, dibujaste payasadas, presentaste trabajos fuera de hora y muchas otras cosas: importantes, poco importantes, cosas ciertas, y otras que lo son menos. Pero también hay cosas que no se aprenden en la escuela. El pintor y escritor Kolochska lo expresaba así: "De mis años escolares no recuerdo más que las lagunas de mi formación".

También bebiste tu leche cada día y comiste cosas que eran buenas para tí. Quizás llevabas trenzas o jugaste al balón en un patio gris.

Lo que mejor recuerdo son las vacaciones de Navidad. Siempre hacía frío. Los días eran cortos, y las noches eran largas y oscuras. No era un tiempo muy bueno del año, excepto por una cosa. Siempre recibí regalos por Navidad.

Recuerdo las brillantes luces en las calles. Recuerdo las grandes tiendas y las multitudes. Mi madre siempre me llevaba a la ciudad para ver las luces. Y siempre me acompañó a uno de esos grandes almacenes para ver a Papá Noel. Cada año aquello era algo especial. Siempre me encontré a Papá Noel en un gran establecimiento. Siempre le pedía muchos regalos y él siempre me los traía.

Un año, dos semanas antes de Navidad, fuí a la ciudad con mi madre. Yo tenía cinco años por aquel entonces. Nunca olvidaré aquel día. Era frío y oscuro. Pero los escaparates de los comercios resplandecían. Las calles estaban llenas de gente. Había multitudes en las calles y multitudes en las tiendas. Mi madre me tomó de la mano suavemente y ambos entramos en un gran local.

Era cálido y relucía. Subimos por las escaleras hasta el departamento de juguetes. Estaba lleno de niños. Había juguetes encantadores por todas partes: coches, bicicletas y aviones. Entonces ví a mi viejo amigo en uno de los extremos de la planta del almacén. Papá Noel. Estiré a mi madre de la mano. "Por favor, llévame hasta Papá Noel", le pedí. Había grandes cantidades de niños cerca de Papá Noel. Estaban de pie formando una fila. Papá Noel hablaba con cada uno de ellos. Por fin llegó mi turno.

- Hola, pequeño -me dijo-, ¿Dónde vives?

- ¿No lo sabes? -le pregunté-. Tú viniste el año pasado.

No recuerdo lo que Papá Noel me contestó. Pero lo que sí recuerdo es

una cosa. Estaba muy triste. Papá Noel no se había acordado de mi nombre. Me había llamado "pequeño". Y él no se había acordado de mi dirección. Recibí mis regalos aquel año, como siempre, pero no fue lo mismo. Algo había cambiado.

Francisco Javier Calle IC

Albert 183

EL GATO

La luz de la mañana que se filtraba por entre las cortinas del salón mostraba una estancia en el más completo desorden. A mi derecha, frente a los sillones, el suelo estaba sembrado de cuartillas garabateadas y papeles estrujados. Vi que la pantalla de la lámpara de pie había sido alcanzada por lo que ahora quedaba de un libro. Lo recogí del suelo y lo dejé sobre el televisor. Nunca me gustó ese autor, pensé.

Me acerqué a la mesita redonda del rincón y examiné la máquina de escribir que estaba sobre ella. No le había ocurrido nada. Sólo la tecla b hacía el tonto, como siempre. En muchas ocasiones he creído reconocer en su comportamiento una constante rebeldía contra el que es su destino: estrellarse contra el papel. Heroína de Matllas perdidas, quizás sea por eso por lo que no la mando arreglar, por sentimentalismo y porque en cuanto tiene ocasión me demuestra su osadía, hecho que en mí no tiene ni asomo de presencia. Puede que ahí esté la causa del alboroto que ahora me rodea: el no saber enfrentarme con la realidad.

Todo ocurrió la tarde anterior, tras entregar a mi editor la corrección final de una novela que le presenté hará hoy unas tres semanas. Esta no le gustó del todo y acabó por sugerirme, eso sí con mucho tacto, que debía pulir aún más la trama del capítulo cuarto, cosa que no me agradó en lo más mínimo dado que yo consideraba que con las correcciones introducidas había ya más que suficiente. Y discutimos. No recuerdo si acabé insultándole, pero si lo hice creo que de veras se lo merecía.

De lo que sí me acuerdo perfectamente es de que salí de su despacho con cajas destempladas y volví hecho una furia. El resto pueden ya imaginárselo.

Puede que cuando consiga despejarme del todo y me arregle se me ocurra algo.

Después de desayunar saldré a la calle a buscar al gato, pues por casa no aparece. Del salón me ocuparé más tarde.

PIRES FERREIRA

3ª tarde.

la noia dels ulls clars

Hem rebut a la nostra redacció aquest article anònim i, sense que serveixi de precedent, el publiquem íntegrament. També podeu observar la missiva que l'acompanyava .:

"Amics de la redacció, sóc un alumne(a) de cinquè, m'ha entrat la vena literària i he escrit un conte, però no vull que sapigueu qui sóc; el podeu publicar ?. Publiqueu-lo si us plau, em fareu content(a). Si pot ser, acompanyeu-lo amb el dibuix que us adjunto, gràcies. Us prego que no intenteu esbrinar qui sóc, possiblement ho descobriríeu i no en tinc ganes."

L'autor(a)

La vaig conèixer una tarda, al capvespre, havia estat caminant tot el sant dia. No sé com, la vaig trobar agafada del bracet. tampoc sé si vaig ser jo o va ser ella qui es va apropar per primer cop. Era preciosa, talment una princeseta de conte, els ulls clars, verds, la pell blanca, sempre amb tres botons descorrats de la camisa que deixaven entreveure una part dels seus pits. Mai em va dir el seu nom. Només vaig descobrir que era cordovesa, que feia molts anys que vivia a Barcelona, que es trobava sola, que buscava companyia.

Tenia temps, sempre tinc temps quan convé. La vaig convidar a prendre alguna cosa. Vam seure a la terrassa d'una cafeteria, prop de la cantonada Passeig de Gràcia - Casp. Parlava ella. Durant tot el temps que vam estar plegats, parlava ella, quasi no em va deixar espai per dir-li res. Em va explicar moltes coses, res d'important. A mesura que passaven les hores els meus ulls anaven penetrant més en els seus; em va costar força ser conscient que els tenia verds, terriblement bonics. Quan es va adonar de la insistència de la meua mirada, va girar la cara, va callar. Jo ja no comprenia res, què volia de mi?. Va ser llavors quan vaig descobrir que en mi passava quelcom irraonable, gens digne d'un científic: el meu cor l'estava envaïnt una força estranya. Vaig reemprendre la conversa com si res no hagués passat. Els seus ulls em deien que també a ella l'estava dominant una força estranya, malgrat que quan clavava els meus ulls en els seus semblava presa per una incòmoda torbació. Vaig deixar de mirar-la. Només l'escoltava. Va estar llavors ella qui va cercar els meus ulls. En veure-ho, vaig agafar-li les mans; tenia la pell plena i agradable, però gelada. Va fer

un moviment brusc apartant les mans. Continuava parlant com si res, però alguna cosa li pesava a la gola. Em vaig començar a trobar malament al seu costat, començava a estar-ne tip de tot allò. Vaig recordar la feina que havia de fer : aquella mateixa nit tenia una reunió fora de Barcelona, volia marxar, deixar-la, al cap i a la fi l'acabava de conèixer. Anava a marxar, vaig mirar un altre cop els seus ulls per dir-li que me n'anava. No vaig dir-li res, tornava a renéixer en mi aquella antiga força, em recordava l'adolescència, l'institut, les vacances ... no podia deixar-la. A mesura que passaven els minuts, em trobava més malament davant d'aquella cervesa, li vaig proposar d'anar a ballar. Em va caldre insistir quatre o cinc cops; finalment va accedir. Vaig veure l'últim glop que em quedava en el got, ella feia hores que s'havia acabat el cafè. Vaig anar a la barra. Es va enfadar molt perquè li havia pagat el cafè.

Vam caminar força estona. Era fosc. Parlàvem. Les seves paraules m'ensenyaven que ella era valenta, decidida, intel·ligent, imaginativa ... meravellosa . Vam anar a un local prop de Santa Maria del Mar, no recordo ni el nom, ni el lloc exacte. M'hi va portar ella. Ho coneixia molt bé tot allò, jo no. Durant el passeig vaig tenir temps d'adonar-me que el seu cos m'encantava: tenia el tipus perfecte per a mi -les seves cames, els malucs, la cintura, els pits, el coll, els llavis, la cara, els ulls...- tota m'encantava. Tenia ganes d'entrar per ballar i acostar el meu cos al seu, i estrènyer-la contra mi, i si s'hi avenia, deixar caure els meus llavis damunt els seus. La música era estrepitosa, salsa. Vam co

mençar a ballar, es movia admirablement, reia, fruïa, la cara se li tornava vermella. Però quan jo m'acostava s'apartava bruscament. Començava a estar cansat de tanta salsa; ella no va parar de ballar ni un moment. Vaig anar a beure alguna cosa, a refrescar-me les idees, em convenia. En tornar encara ballava. Finalment van canviar d'estil. Van començar a aparéixer parelles. La vaig agafar, el cor em batejava, em va apartar, em va dir que estava cansada, que anava als lavabos i tornava. No la vaig tornar a veure més. Cansat d'esperar vaig preguntar per ella: un noi l'havia vist marxar i em va dir que plorava. No vaig entendre res, estava nerviós, molt nerviós, vaig anar-me'n a casa.

Quasi no vaig dormir. L'endemà vaig descobrir que m'havia enamorat, que l'estimava, i no sabia ni com es deia, ni on trobar-la. Vaig decidir oblidar-la, però recordava aquella cançó d'en Pau Riba:

"Oh! qué llarga i qué trista és l'espera
quan s'espera la mort de l'amor.(...)"

Els dies van passar depressa. En arribar el dissabte, vaig trucar una amiga per sortir plegats; hagués donat el que fos per tal de poder-la trucar a ella. Havia marxat. Caldria oblidar-la. No puc. Us donaria tot el que tinc per tornar-la a trobar. Ajudeu-me !!! Si la veieu, aviseu-me. Ja sabeu qui sóc.

L'autor (5è curs)

La última hora

" Qui n'a plus qu'un moment à vivre,
n'a plus rien à dissimuler ". (I)

— Quinault, " Atys ".

Estoy como una regadera, pueden cre~~er~~me. Me encontraba recostado lige~~r~~amente hacia adelante, apoyados los codos sobre el pupitre de fórmica y a glomerado mientras me aguantaba plácidamente la cara entre las manos su~~ci~~as. Una mirada somnolienta, la mía, que vagaba escrutadora por el pela~~d~~o cogote de aquél que tenía sentado delante. Aquello me obsesionaba. Era mi primera visión de un ignoto mundo de ensueños y sugestivos encantos. En aquellos instantes una exótica fragancia evocadora de insólitas tentaciones excitaba mis pituitarias. Me emborracharé de aquel inquietante aroma que me desconcertaba.

Y entonces fue cuando empecé a hacer el indio, como si me hubieran encajado un disparo en el vientre. El niño del cogote pelado me había pega~~d~~o un tiro. Estaba tonto. Era el único tío de la clase que tenía alojada una bala en el estomago. Instintivamente me puse una mano bajo la chaqueta para impedir que la sangre cayera por el suelo. No quería que nadie se die~~r~~a cuenta de que estaba herido. Quería ocultar que era un pobre imbécil destinado a morir. Seguía sujetándome el estómago.

- Me han herido. Han sido los electrones de la banda de conducción, ¿Sabes?, ¿Me oyes? -hablaba con una tía que se había sentado a mi lado, en débiles, casi imperceptibles murmullos-. Vaya rollo que llevaba encima.

- ¿Qué dices? - no me había oído.

- Te quiero, cariño, amor mío -cuando estoy tonto digo cosas muy inge~~n~~iosas.

- No te oigo, ¿qué dices? - seguía sin oirme. Me estaba ~~entrando~~ gan~~as~~ de vomitar. Me dijo algo pero no logré entender el qué. Había caído nue~~v~~vamente en un sopor infernal, como aturdido. Me dominaba una insufrible de~~p~~resión.

Me imaginé saliendo de la clase, con paso vacilante y con el revólver en el bolsillo. Iba al bar a ~~atizarme~~ un lingotazo de whisky para calmarme los nervios y entrar en acción. Luego subiría por las escaleras en vez de tomar el ascensor. Iría bien aferrado al pasamanos, con un hilillo de san~~g~~re chorreando de la comisura de los labios. Subiría abrazado a mi estómago y dejando un horrible rastro de sangre, y después le llamaría,

al niño del cogote pelado.

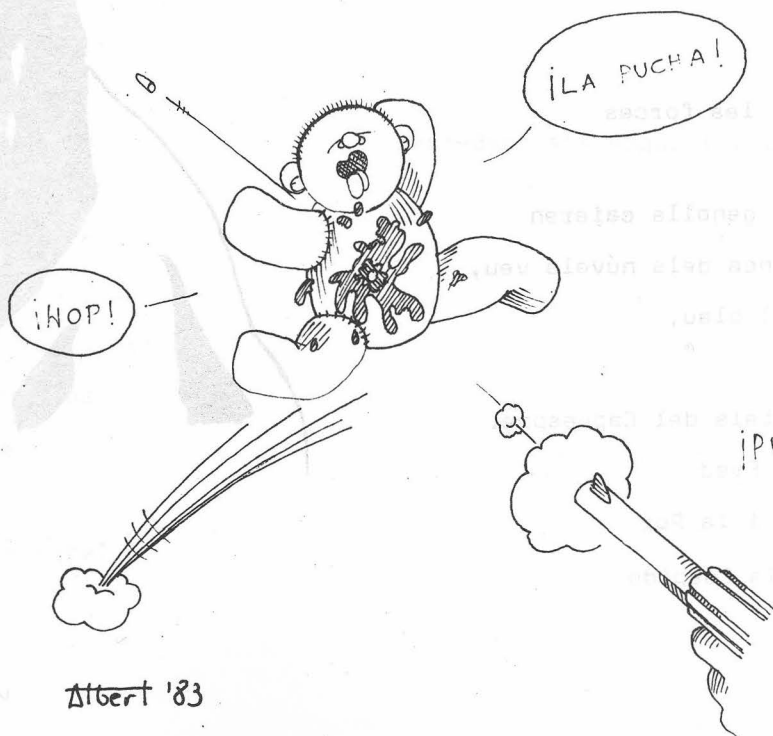
Apoyándome sobre mi costado dolorido me arrimaría a él lentamente. Continuaba sangrando a borbotones. Cuando se girara me encontraría esperándole, con el revólver en la mano. Comenzaría a suplicarme con voz temblorosa, de cobarde, para que le perdonara. Pero yo dispararía sin piedad. Seis tiros directos al estómago gordo y peludo. Habría un largo y tumultuoso rumor semejante a la voz de mil cataratas. Por un momento se quedaría tembloroso, tambaleándose en el asiento; después, agitándose bestialmente, con un abatido clamor caería pesadamente. Habría sangre en sus ropas, y la evidencia de alguna lucha cruel por toda su extenuada persona. Un ambiente lúgubre recorrería la estancia. Apenas se hubiese hundido en el silencio el eco de mis disparos arrojaría el arma por la ventana. Absorbería unas bocanadas de aire y volvería a mi silla arrastrándome. Llamaría a la joven de al lado para que me vendara las heridas. Me la imaginé perfectamente, sosteniendo entre los dedos un cigarrillo para que yo fumara rientras sangraba como un condenado.

Maldita literatura, a veces es capaz de amargarle la vida a uno.

Suspiré aliviado y me miré el estómago todavía confuso, y es que estoy como una regadera. Se lo juro.

F.J. Calle 1ºC

- (1) " Aquél a quien sólo le queda un momento de vida,
ya no tiene nada que disimular".

poema humil

8-8-83

Ella es deia Violant
i pujava muntanyes.
S'endinsava pel rocam
sentint el batec de son cor
I el llunyà rodolar
de les pedres a la tartera.

La Muntanya era un esbós
d'una Gran Muralla Eterna.

Pero Violant pujava alegre
i conquerir la serralada
era un anhel,
Un sentir-se més a prop
del Ser Suprem.

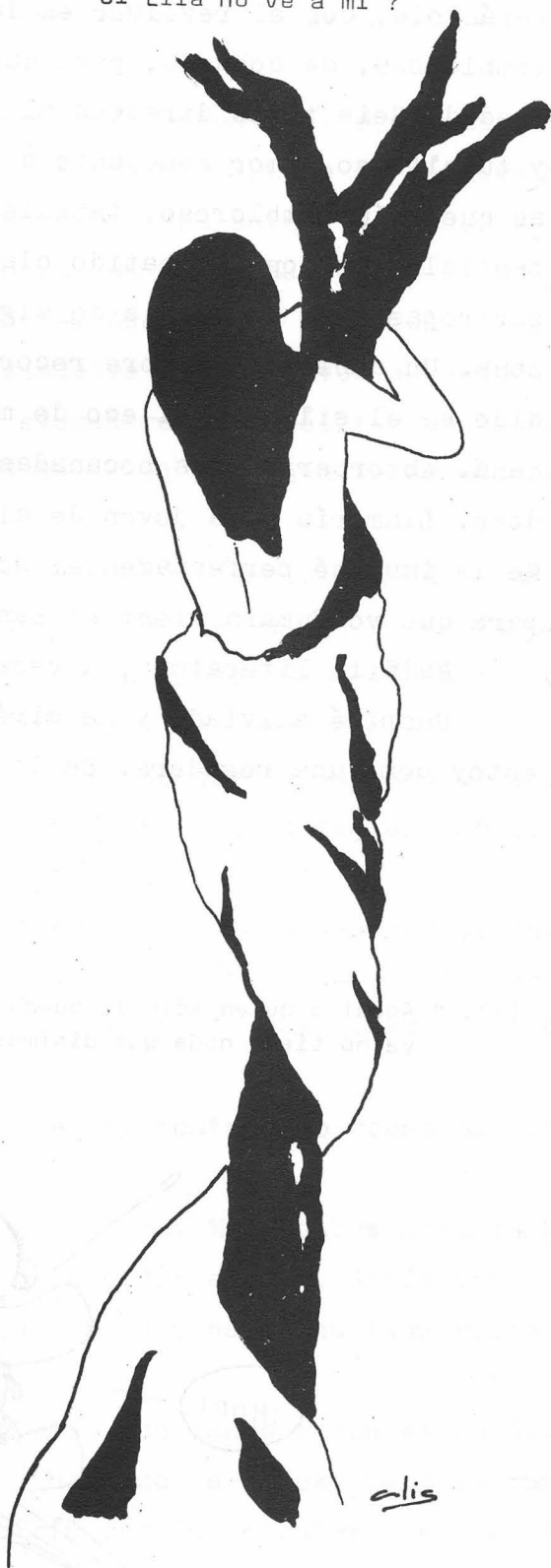
Malgrat això, la boirada,
erràtica, ho engabiava tot
I l'ànima de Violant
es separà del seu cos.

Quan va arribar al cim
restà immòbil,
Gaudí, només, això sí,
un instant ...

Però, ai làs!, les forces
l'abandonaren
els seus suaus genolls caieren
i l'escuma blanca dels núvols veu,
sota aquell cel blau,
com apareixien
els Primers Estels del Capvespre.

Em venç el Fred
La Basarda i la Por
Sols Jo a la Cúspide

De què em serveix ser-hi jo
si Ella no ve a Mi ?

8-8-98

Quinze anys després
torno al Cim
i recordo amb enyorança
el seu somriure.

Quinze anys han passat
i el vent fred dels records
m'ha parlat
novament de Violant.

Veia els seus ulls
lluents
dins dels estels
llunyans
Sentia les seves paraules
confoses amb el vent.

Jo la recordo encara ...
La Maledicció pesa sobre meu
com una Blanca Llosa de marbre.
Tota esperança és morta ...
Però no vull que el meu Amor
mori amb Ella.
El Cim no respon ...

No en sé res d'ella
ja fa quinze anys.

Però a baix hi ha remor,
llum i passes familiars
No pot ser, però és
realment ho és
és Ella !
(Vé cap a mi, alegre!)

Somni i Visió ...
Tota esperança és morta.
No ho era.
Jo la recordo encara.

Ella es deia Violant
i pujava muntanyes.
S'endinsava pel rocam
sentint el batec de son cor
I el llunyà rodolar
de les pedres a la tartera,
Però mai
mai
l 'oblidaré
i abans moriré
que oblidar
el seu Nom.

P.D.: No he sabut mai dir-te
quant t'estimo,
Gentil Violant.

Jean-Baptiste Poquelin. 1er B.

l'últim dia

En Josep va obrir els ulls i es trobà tancat a la seva cambra. Sol. Sentia la remor de la casa, dels veïns, dels plats, aquells sorolls que existeixen solament perquè el silenci absolut no té sentit. Tornà a tancar els ulls i tot es féu més evident. Sabates, claus, xiuxiueigs, i les campanades esmorteïdes d'algun rellotge que anava a l'hora. Va pensar que tan sols li quedaven cinc minuts fins al moment de deixar de pensar i començar a actuar; va recordar cada gest que faria en els propers 30 minuts i es trobà a la porta del carrer.

Un dia lluminós neixia entre les teulades de les cases. Sentí el resó dels seus passos i els vols matiners dels coloms; la ciutat ressonava sota els seus peus com si d'una bola buida es tractés. Rates! Sí, sota els carrers empedrats, una nova ciutat s'obria on el dia no existia, on la nit perpetua semblava guanyar la vida. Aigua freda, suau, relliscosa, que arribava a port. Sentia l'aire fred a la cara i pensà en l'alenada càlida i sufocant del "metro". Decidí arribar fins a l'altra parada a peu i allargar una mica el silenci agradós del matí.

Una olor de pa cuit li féu aixecar els ulls. Al bar de la cantonada, una noia menjava un croissant: les dents li lluïen, i una jaqueta negra, com d'antic dol, l'enlluernà. Caminà més lentament fins al quiosc i repasà amb la mirada els munts de revistes exposades. L'home del garatge ja havia tret la cadireta i llegia amb absoluta concentració un llibre petit i groc, molt prim. El mirà, com cada dia, però no va poder llegir-ne el títol. Encongí les espatlles i respirà profundament. Potser ja feia tard i no calia anar-hi. Mirà el rellotge, però no en duia, i tornà a encongir les espatlles. Ja estava a la Plaça de Catalunya. Potser millor que la travessés pel mig. Ja li semblava sentir l'enrenou dels coloms dalt dels arbres: era un so fort i profund, un so preocupant. I passà ràpidament.

Al capdamunt de les Rambles, recordà les nous d'aquell sopar, i, tot somrient, decidí baixar cap al port.

Veié davant seu tres homes. Semblaven pobres, anaven sense afaitar. La vida no era justa: ell passejava disfrutant del matí i aquells homes semblaven glaçats i cansats, obligats a caminar com a eterns vagabunds. Més endavant, una dona vella, amb la casa al damunt, encorbada, se'l mirà amb odi contingut. Sentí un cop. Es posà la mà al pit i veié una fulla de ganivet. El terra es tacà de sang i els ulls se li enterboliren. Els genolls se li plegaren sota el pes del cos, i morí mentre continuava caminant Rambles avall, avall, fins al port...

Trinitat Pradell

5è. Curs

Liquid Sky

Película atípica, fantasiosa y divertida. Variante underground del típico "chico encuentra chica, chicos se aman, chico/a deja chico/a" en la que E.T. encuentra camello barato, chica identifica a Príncipe Valiente con alienígena en el tejado y, alienígena, dada la responsabilidad de tanto amor, se va. No lo creais: cuando al camello habitual se le acaba la materia prima, ¿qué se hace?..

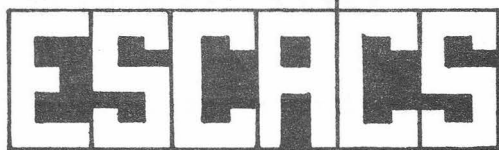
Tenemos modelo "new wave" procedente de la buena educación de Connecticut en la jungla del "down-town", Manhattan. Tenemos alienígena vicioso último grito que ve en la película infrarroja en falso color y además "liquid sky" (slang; heroína, caballo) con sus jonkies (frustraciones incluidas), sus "monos" y sus globos. Toda esta mezcla de sexo, droga y ciencia-ficción sólo podía desembo_ car en que los amantes de la modelo (Anne Carlisle) son fulminados, en cuanto llegan al orgasmo, por un marciano instalado con su platillo volante en la terraza del apar_ tamento. Al mismo tiempo, un científico (eso dice él) descubre (y nos lo cuenta) que durante el orgasmo se pro_ duce una molécula similar a la de un narcótico; conclu_ sión rápida: el marciano mata para darse un buen viaje. Al final ella se entregará a él metiéndose un pico. Y es que a falta de pan, buenas son tortas.

La película es un reportaje del mundillo moderno neoyorquino, seguramente de la última moda: una extra_ ña mezcla de punk y de tecno, o sea, droga, neones, colores, watos y maquillaje (bo_ nito maquillaje). Es una renuncia de los sesenta, de sus ideas y sus modas, es una alabanza al cinismo sobre el amor, a la lucha por la supervivencia, a la individua_ lidad, a la alienación. Proclama: "el mundo es cruel, la sociedad burguesa lo ocul_ ta hipócritamente. Vivamos bajo las reglas del mundo real". Aunque en definitiva tan sólo sea un moderno cuento de hadas en el que nuestra princesa encuentra, por fin, a su ansiado príncipe/platillo azul/volante.

Por cierto, esta película, con buenas ideas y bien hecha, aunque falta de me_ dios, es obra de un grupo de soviéticos exiliados en los USA y encabezado por el director/guionista Slava Tsukerman.

QUICK'S

El món dels Escacs és ple de gran heterogeneïtat, i és possible de trobar moltes alternatives afins. Així, a principis del segle passat, es varen posar de moda les partides ràpides de cinc o deu minuts. Més tard, els grans mestres de tots els temps van seguir les

passes d'en Capablanca i dels seus contemporanis, pel que fa a realitzar partides amb els ulls tancats. Les dues alternatives anteriors posaven a prova els reflexos dels contrincants, i donaven lloc sobretot les primeres, a la utilització de celades de tipus tècnic i psicològiques, per manca de temps.

Una nova prova per la capacitat escaquística és la incorporació de l'ordinador a partides de gran dificultat, i no a l'execució de simples jugades. Durant la primavera de l'any 1978, es va enfrontar el programa "MACKHACK", elaborat pel professor Greenblatt (Massachusetts Institute of Technology), amb el totpoderós Bobby Fischer, que semblava apartat d'aquest món, i que, sense cap mena de dubte, hi segueix com a líder indiscutible. A continuació passo a comentar aquesta partida: Fischer-"Mackhack".

1.-P4R P4R 2.-P4AR PxP 3.-A4A P4D

Sembla ésser que es planteja un Gambit de Rei per part d'en Fischer que, a priori, és rebutjat per la "màquina".

4.-AxP C3AR!

Potser seria millor fer

3.-... C3AR 4.-C3AD P3A

Però es pot considerar una bona jugada.

5.-C3AD A5CD 6.-C3A O-O

Aquí el negre demostra la seva "inexperiència" degut a que hauria d'haver jugat:

6.-... AxC 7.-PDxC

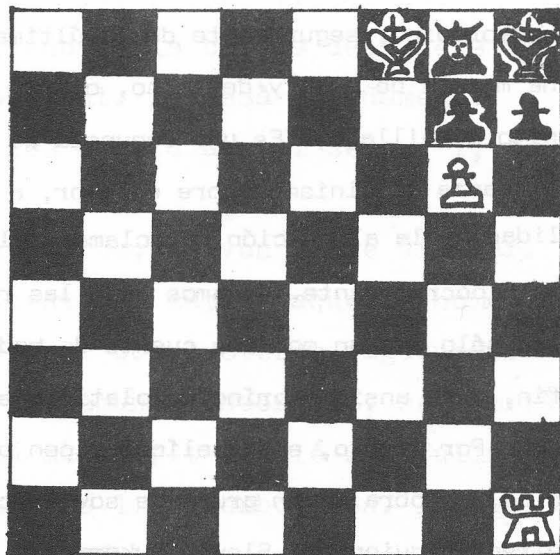
I això donaria una clara sobirania de peons al negre.

7.-O-O CxA? 8.-CxC A3D 9.-P4D P4CR

Que és una mala combinació i que ens porta al di-

buix de dalt. A partir d'ell blanques juguen i guanyen. Com continuaries?

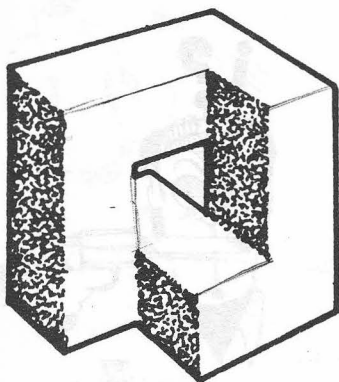
El primer programa escrit directament per una computadora el va fer el Dr. Dietrich

Günther Pwiorz sobre un ordinador de 256 kbytes de memòria principal i 16 kbytes de memòria externa . Aquest ordinador s'anomena "MADM" i era fill de la Universitat de Manchester. Aquest programa, tot i ésser el primer, es va utilitzar per a resoldre una famosa combinació que havia portat de gairell els mestres del segle XIX. És el famós "Mate en dos", i s'hi arriba apartir de la segona figura, on blanques juguen i guanyen. Aquesta combinació és única. L'última catalogació que he vist és la de 3 minuts pel jugador de primera categoria. L'ordinador "CHESS", el més ràpid dels actuals, triga uns cinc segons. El "MADM" va trigar 15 minuts.

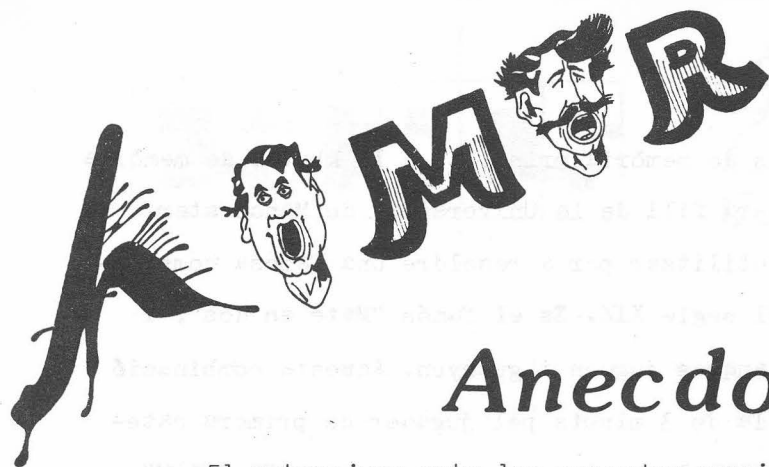
S'admeten contestacions als problemes; podeu donar les vostres respostes a qualsevol encarregat de la revista.

J.S.C.-Químiques-

Jocs Matemàtics..

1. Disposem d'un cub amb sis cares iguals i quadrades, indistingibles. Tenim a l'abast sis pintures de colors diferents (vermell, ataronjat, groc, verd, blau, anyil). ¿De quantes maneres diferents es pot pintar el cub si no hi pot haver dues cares del mateix color?
2. Tenim set bosses amb taronges. En 6 d'elles, totes les taronges pesen igual (100 g), però en l'altra, cada taronja pesa 5 g menys. Amb una sola pesada, trobeu quina és la bossa amb les taronges lleugeres.
3. Quin és l'animal que menja pedres a tres metres de profunditat?

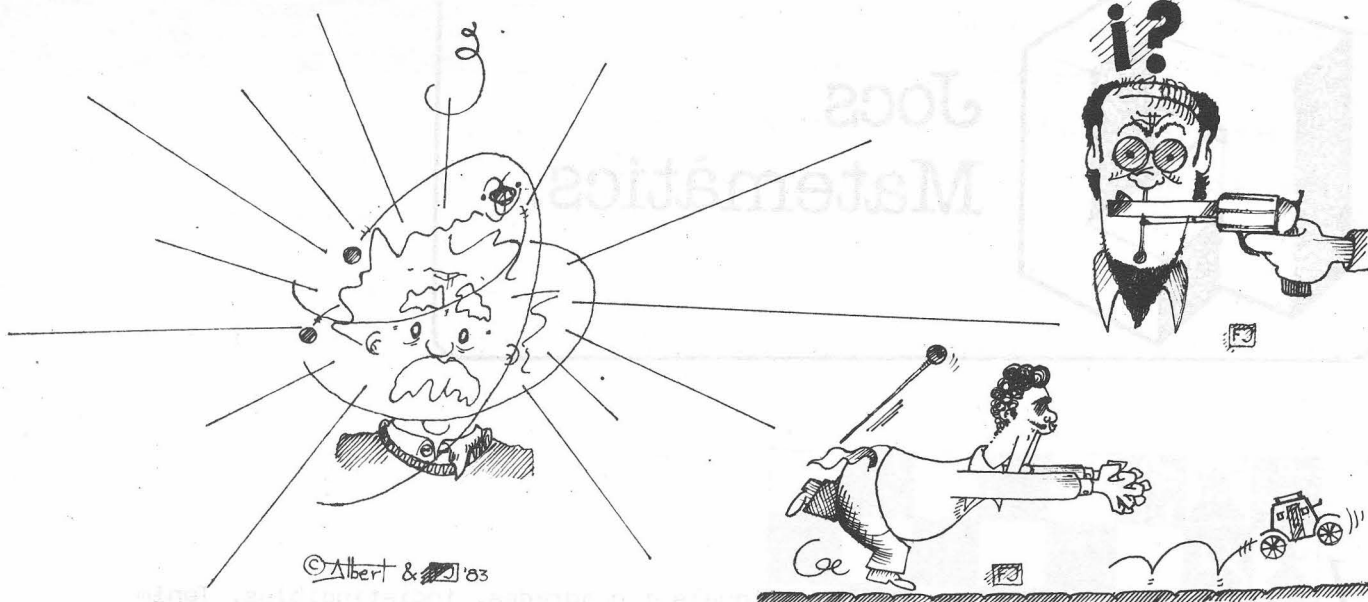
Anecdinario

El autor jura ante las sagradas escrituras (Handbook of Physics) que todas estas anécdotas las ha leído o se las han contado otros que a su vez las han leído.

- Cavendish era tímido y misógino, tanto que se hacía preparar la comida por una criada a la que nunca veía. Sus trabajos estuvieron a punta de desaparecer.

- Niels Bohr era enormemente aficionado a las películas del Oeste, era lento de pensamiento y no seguía los argumentos. Constantemente preguntaba algo así: "¿es ésta la hermana del cowboy que mató a tiros al indio que le robó el ganado?" hasta que lo tenían que echar del cine.

- Newton era un caballero muy bondadoso, cuando su gata quedó preñada, al lado de su agujero le hizo cinco más para que pasaran los gatitos.

- Ampère fue el clásico profesor distraído. Una vez, paseando por París, comenzó a escribir sobre un "simón". Cuando éste arrancó, Ampère lo persiguió por toda la ciudad hasta que acabó sus cálculos.

- Einstein viajaba en tren cuando se le acercó el cobrador a pedirle el billete. Buscó y no lo encontró. El empleado, que lo conocía, le dijo que no se preocupase. Einstein respondió: "pero, si no lo llevo, ¿cómo sabré dónde tengo que bajarme?".

- Galois, el introductor de las estructuras algebraicas, murió horriblemente sangrando a los veinte años tras batirse en duelo por una coqueta.

- Muchos piensan que no hay premio Nobel de Matemáticas porque no es una ciencia experimental. La verdad es que no lo hay porque Nobel tenía una novia que acabó casándose con un matemático.

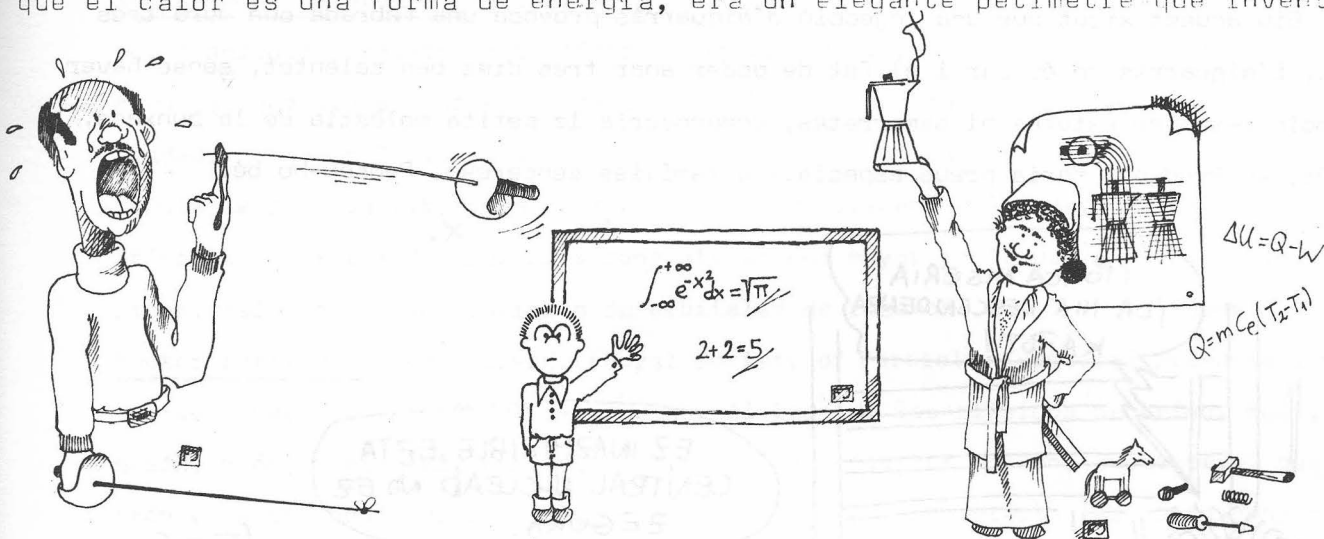
- Oliver Heavyside era un persona muy intuitiva pero sin formación matemática sólida. No consiguió fundamentar teóricamente su método para resolver ecuaciones diferenciales, por lo que fue duramente atacado en su tiempo. El se defendía diciendo: "¿deberé rehusar mi comida porque no comprenda perfectamente el proceso de la digestión?".

- A la muerte de Liouville, Lord Kelvin preguntó a su clase: "¿saben ustedes qué es un matemático?". Avanzó hasta la pizarra y escribió

$$\int_{-\infty}^{+\infty} e^{-x^2} dx = \sqrt{\pi}$$

Volviéndose dijo: "un matemático es aquél para el que esto es tan obvio como dos y dos son cuatro lo es para ustedes. Liouville era un matemático".

- El conde de Rumford, una de las primeras personas en darse cuenta de que el calor es una forma de energía, era un elegante petimetre que inventó

la cafetera para deslumbrar a uno de sus amoríos.

- Fermat fue un abogado francés que dedicó gran parte de su vida a la investigación matemática. Planteó la siguiente ecuación $x^n + y^n = z^n$ para $n \geq 2$. Fermat dijo que la respuesta a este problema era imposible y que había encontrado la prueba. Sin embargo su demostración no se ha encontrado y hasta nuestros días nadie ha demostrado el teorema ni nadie ha encontrado algún caso en que no se cumpla. A principios del siglo actual la Asociación Científica de Gotinga estableció un premio de 100.000 marcos para la persona que demuestre el teorema de Fermat o establezca su falsedad mediante un solo caso en que no se cumpla.

- Alexander Pope escribió: "La naturaleza y sus leyes yacían ocultas en la noche; Dios dijo: "que Newton sea", y todo se hizo luz".

Esta es una pequeña colección de curiosidades. Si alguna no es cierta, o es inexacta, agradecería mucho que en el próximo número de la revista alguien las corrigiese. A estos hombres les debemos, al menos, fidelidad histórica.

NUCLEARS, NO !!

Pittsburg (Arkansas) - A la planta nuclear de Wichita Falls, un pom d'escala punxegut se l'hi va ficar pel "traserero" a l'enginyer Stuart H. Birgie, quan baixava la dita escala, esllavissant-se pel passamans.

Aquesta és una més de les repetides notícies que ens arriben sobre la perillositat de les centrals nuclears. Prou !

Cerquem alternatives: L'altre dia es discutia l'eficàcia de cantar "sol-solet vi ne'm a veure que tinc fred". Avui assenyalarem la idea d'en Prudenci Postius, estudiànt d'ATS.

Diu aquest xicot que una injecció d'aiguarràs provoca una febrada que dura tres dies. L'aiguarràs no és car i el fet de poder anar tres dies ben calentet, sense haver d'amoïnar-se per estufes ni samarretes, compensaria la petita molèstia de la punxada. (A més, en Prudenci faria preus especials a famílies senceres). Penseu-ho bé.

X.

Feria de Muestras de las Ciencias Físicas

Se ha inaugurado, con singular éxito, la 1983ª Feria de Muestras dedicada a las Ciencias Físicas. La premura de tiempo con que nos piden este reportaje nos impide describir detalladamente todas sus interesantes secciones. Así pues nos limitaremos a una rápida descripción de las más atractivas.

Sector modelos atómicos: la firma Demokriton, de Atenas, presenta su átomo-compacto, funcional y barato. Rutherford y Acreedores S.C. insiste en su átomo-mogollón, mientras que Niels Bohr y Tataranietos S.I. continúa con su átomo de órbitas cerradas, de hasta 7 pistas que ya no parece interesar más que a los países tercermundistas como sustituto de su átomo-coco. La novedad, relativa, en los modelos atómicos provistos de orbitales consiste en una mayor facilidad de montaje y limpieza, así como en su provisión de orbitales de recambio con 5 incertidumbres.

Sector partículas: La R.S.P.H. (Royal Society of Particle's Hunters) presenta una extraordinaria colección de partículas. Al lado de los clásicos neutrino, muón, mesón, pión, barión xi, etc., se muestran los novísimos follón, secuestrón, guerrón y catastrophón de los que, todavía, no se han descubierto las correspondientes antipartículas.

Se detecta una cierta tendencia a politizar las partículas y así se presentan los APones, PSOEones, PSUÇones y PCones que se desvían a derecha o a izquierda según el campo magnético-político.

En la sección oportunidades, reseñamos una multitud de aparatos e instrumentos ofertados a precios interesantes: Palancas usadas, Ciclos de Carnot casi completos, Agujeros negros zurcidos, Osciloscopios a pedales, Botellas de Leyden irrellenables, etc.

Novedades absolutas: Los kits (hágalo Vd. mismo) para construirse un ciclotrón y el Tubo de rayos catódicos-apostódicos-romanos presentados por la firma Vatican Tools Inc.

Paralelamente a la exposición, se desarrollan una serie de conferencias de las que subrayamos la dictada por el Dr. Bloopsey sobre las "nuevas unidades". Sostiene el Dr. Bloopsey que las unidades clásicas adolecen de un exceso de precisión y que resultan inenteligibles para el hombre de la calle. (La barra de platino-iridio que representa al metro no la ha visto nadie desde hace tiempo). No se pretende volver a un concepto antropomórfico de las unidades (pié de rey, codo de rey, patilla de rey, etc.) dada la escasez de reyes en el mundo; se trata de establecer

unidades perfectamente cognoscibles por cualquiera y con el margen de vaguedad suficientes para evitar los errores de medida. Así, se propone como unidad de tiempo, el "rato"; de longitud, la "tira"; de peso, el "burromuerto"; de velocidad, la "pastilla" (con un máximo de "a toda pastilla"); de iluminación, el "alucine"; etc.

Lamentamos, nuevamente, que no podamos extendernos más en esta descripción. En un próximo reportaje detallaremos mejor esta magnífica Exposición. El Principio de exclusión de Pauli Junior dice claramente: "No es posible escribir un artículo periodístico si faltan simultáneamente tiempo y ganas".

X.

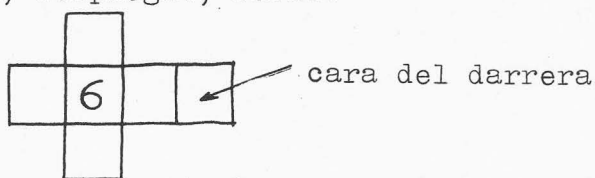
N. de la R.

Perquè un article, carta al director, etc., surti publicat a la Revista, és indispensable que el seu autor expliciti el seu nom i la seva situació (curs, si és alumne, o bé si és professor, etc.) encara que si així ho desitja, l'article serà publicat anònimament i només hi constarà l'estament al qual pertany.

Respostes als Jocs Matemàtics

1

El cub, desplegat, seria:

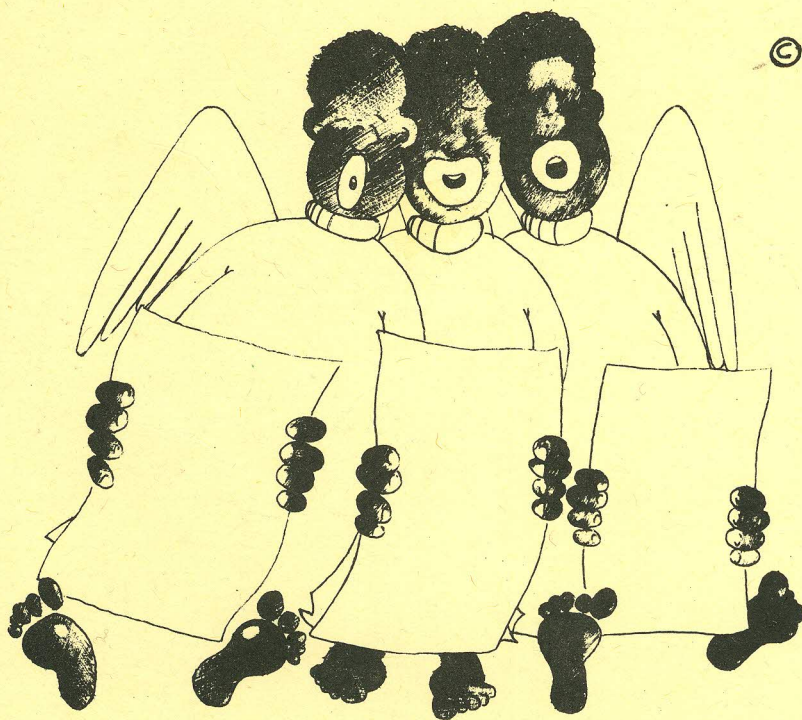
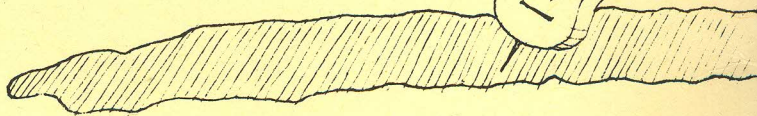
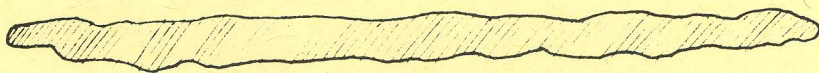
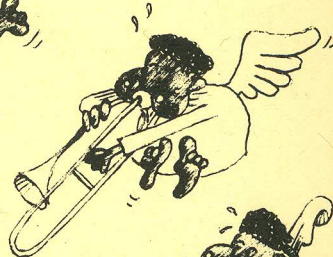
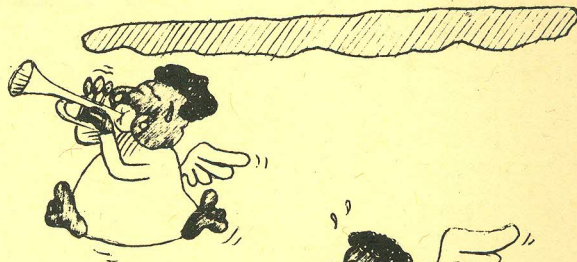
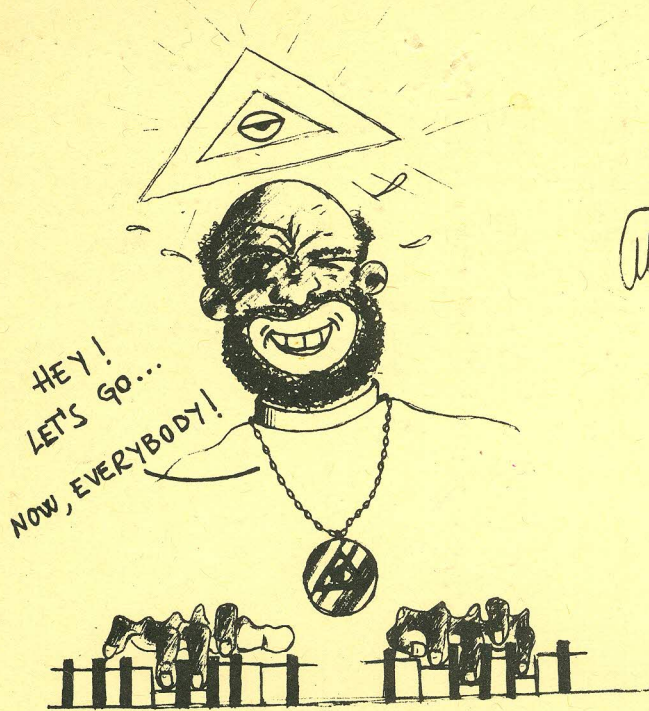
Fixem la cara central per tot el problema, assignant-li un 6. Fixem ara la cara del darrera amb un 1. En aquesta posició, hi ha sis possibilitats (permutacions circulars). Permutant la cara del darrera amb cadascuna de les laterals, tenim un total de 5×6 possibilitats.

2

Es pren un nombre diferent de taronges de cada bossa (per exemple: una de la primera, dues de la segona,....., set de la setena) i es pesen totes les taronges triades. Una vegada fet això, la solució és trivial.

3

El menja-pedres.

© Albert & '83